

Akugu 'Ba Polo Zi Kanisa Ma ROMO

1 Ma Polo bɔ ndəbɔ 'ba Yēsu Kurisitö ma Boko'ba kidéki 'deni koweli yaga rɔ bɔ laja tuwöwö laja laka abo nime.

2 Laja laka abo nime na tönë bo kiya molo ti bɔ kumë lende abo ga bine kugu 'deni mi buku abo ne.

3-4 Iya rönü 'deni go lende 'ba Yēsu Kurisitö kole abo njere ze. Bo rɔ bilaka lesi di mi kupö Dawidi. Tine bo gbii koto laka römöyi ileme bo 'deni yaga ti tigo dɔ kiteli rɔ kole 'ba Boko'ba mi tödɔ abo yaga di mi tölë.

5 Ti bo Kurisitö na me mo'ja mi këyii 'ba Boko'ba 'deni. Bo i'di ma 'deni rɔ bɔ laja 'ba Kurisitö 'dɔ bilaka 'ba dɔlinɔ nime pili ki'di dönni go lende abo kuwö dɔ bo.

6 Kpe na me kodɔ'bɔ ye 'deni gbii yïmo bine rɔ ma Boko'ba kidéki 'deni rɔ 'ba Yēsu Kurisitö.

7 Kina me mëdi mugu waraga nime ziye kpe ame ga pili mi Romo, Boko'ba kɔ'ɔ ye kidéki ye 'deni rɔ bilaka abo ga ne. Lende këyii ti yëyi 'ba Boko'ba 'bu ze ti 'ba njere Yēsu Kurisitö koloma koto tiye.

Tileki Yëë'dii

8 Ma dɔgba mo ti mileki yëë'dii titi zi Boko'ba ni ti Yēsu Kurisitö njere ze gɔye kpe pili römöyi le'jete dɔlinɔ pili uwö lëbi 'be ma ki'dike dɔye go lende abo 'deni.

9 Mïdëkï bo Boko'ba ame mo'do ndobø mo ti döki'di koto mï tuwöwö laja laka 'ba kole abo nime ne bo kodoro bici lende ma ame miya te mï mötu ma pili mö'bö ñburu tititi bo gøye ne.

10 Mï akititi ma zi bo Boko'ba dëne ti mï koñmi abo bo ki'di ma tɔ kpe mari ziye yayi.

11 Römøyï ma ñgi bine ti meri mo rɔ mbëmbë 'dɔ mo'ja kïnë ye 'dɔ mi'di yëyï 'ba Nyï Koto Laka ziye titigɔ ye.

12 Om̄ba kina rɔ ame gɔ kulu ze koto kitigɔ rɔ dɔ riya mï ti'di dɔze gɔ lende 'ba Boko'ba.

13 Ziye tikali mo laka, kpe löndö, mëdï molo nime rɔ titeri 'dɔ tari ziye yayi mï konzi tine amo tɔ ne ö'bö ñburu rɔ tota ma di bi tari. Mo'dokɔ 'dɔ tototo dɔmo zi Boko'ba di mï löngö ye yayi gbï kɔzɔ ma mototo di mï löngö bɔ löwö ma konzi.

14 Römøyï ma mëdï ti mörï 'ba ndobø nime goma tote mo mï löngö bɔ mï gawo ni ti ma kinza mï gawo këdi yi mökö, mï löngö bɔ akikali ni ti ma kinza kiyandi naga.

15 Gɔ kö'du mo na mëdï mo'do teri mo kulöwö bine gɔ muwöwö laja laka nime gbï ziye kpe ya ma Romo.

16 Laja laka nime ma 'bama lende mo aya dë röma römøyï kina rɔ tigɔ 'ba Boko'ba rɔ akomɔ wa di mï tölë zi ma ki'di dönni 'deni gomo naga, dɔgba mo 'deni zi Yudayi, kina me 'deni gbï zi bɔ löwö ni.

17 Römøyï timo na kileme ma Boko'ba ki'di bilaka lesi 'deni këdi laka kɔmɔ bo. Tine bo o'dɔ 'deni ñge gɔ ti'di dönni gɔ lende 'ba Yesu Kurisitö, inza gɔ a mɔtɔ 'beri. Kina kɔzɔ ma töñe kugu mï buku 'ba Boko'ba ne tara, ame kiya te,

"Lijë ame ga rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gɔ ti'di dönni gɔ lende abo ne lijë na ti këdï ti didi ma laka."

Lende Kirasi 'Ba Bilaka Lesi

18 Ileme ya 'ba Bɔko'ba 'deni di mítɔrɔ ma këdï kako dɔ bilaka. Römoyi lende kirasi ni ti lende kënyë 'bënni idimu dɔ lende kodɔrɔ abo nime 'deni.

19-20 Kɔri mɔtɔ inza kpe zinni tupɛ rönni timo di yimo römoyi wa ame ga 'dɔ tikali mo dömoyi bo Bɔko'ba ne bo ileme 'deni yaga bi kɔpɔ zinni. Mɔlo di bi tisaki 'ba dɔlinɔ nime wa mo töne ga gbii ti tigo abo ame ko'ja kìnë mo dë ne ileme 'deni yaga mi kìnë ti wa ame ga bo ko'ba pili ne.

21 Lijë ikali bo Bɔko'ba ñgi, tine lende koro ame 'dɔ lijë ki'di këdï zi bo ala kileki yëë'di zi bo ne na kinza 'böwu. Tine meri 'bënni ñgi lipo yaga rɔ wa ma yawa, mi dök'i'di rumö 'bënni mo naga ñgi lɔ ti a 'ba bi kolu.

22 Ma di zinni tégë lijë bɔ lende kikali na, dëmba wa ga ka ñgi rɔ rumö.

23 Bɔko'ba ma ñburunyburu nime gɔ lijë kilélu ne lijë ola za, akoro ma kose ko'dɔ kɔzɔ kìnë bilaka lesi kɔzɔ kìnë yali naga kɔzɔ ñgoro ne na za lijë kebe tulömu kpënni teyi.

24 Gɔ lende dɔ rumö 'bënni nime na ma Bɔko'ba kodɔ kpënni 'deni to'dɔ lende kënyë nime ndörö mo koso kulöwö dönni ne gɔ lijë kodɔ laja mi yida rönni rɔ gɔ rönni.

25 Lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba lijë ebe kutë za yaga ti bëti. Wa ma Bɔko'ba ko'ba naga na za lijë kebe toja laja teyi tulömu kpënni teyi kola

bo bɔ ko'ba mo tönë ame 'dɔ bo na kïlëlu bo rɔ
ŋburuŋburu ne. Amini.

²⁶ Gɔ lende ko'dɔ 'bënni nime na me Bɔko'ba
kodɔ kpënni 'deni todɔ laja rönni to'dɔ a nima
ndörö mo koso kulowö dönni ne. 'Ja 'bënni ga
ola tö'dö ma laka mo tönë ti bɔtɔni ne za kari
to'dɔ lende ma dɔ kïlikö naga.

²⁷ Bɔtɔni mo ga 'deni gbii tara, ola 'ja yaga kebe
za to'dɔ ndörö gɔ bɔtɔni lëpi. Bɔtɔni kebe za todɔ
laja rönni gɔ lëpi nnii mɔtɔ ga, kina ma kodɔ
karama mo 'deni ŋgi dönni kɔzɔ ma lijë ko'dɔ
tara.

²⁸ Lijë bilaka ebe kola ti'di lende laka 'ba
Bɔko'ba na gɔ këdi dönni za yaga. Kina ma bo
kodɔ kpënni 'deni mii dɔ kirasi 'bënni mo tönë
to'dɔ wa ame ga dëne 'dɔ ko'dɔ dë ne.

²⁹ Minni 'deni ŋgi lɔ ti dɔkomali lende kënyë
naga nime, mii kòlu ni ti mii löbu ti mii kombi ti
közi kasi ti 'diri ti 'bölü ti tuburu wa ti kore.

³⁰ Lijë ŋgi rɔ bɔ dɔkosi rɔ bɔ ti'ja to'ji Bɔko'ba
rɔ bɔ rɔ lëbë bɔ dɔ kombi, bɔ döli, meri 'ba to'dɔ
lende kënyë na koso ŋgi lɔ mìnñi lijë kuwö dɔ bɔ
köyö lijë ga dë yo.

³¹ Lijë ŋgi rɔ bɔ lende kënyë ma kinza kiya, lijë
kikali dë kpe yo torɔ gɔ kö'du ki'di 'bënni, lende
'ba bɔtɔ o'de lisa dë kömönni ma titi te yo.

³² Lijë ikali ŋgi kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba iya 'deni
te bilaka ame ga pili loma mo tara ne ɔ'bɔ ŋgi 'dɔ
kölë yaga. Tine lijë önyö dë ŋge gɔ to'dɔ wa naga
nime, lijë ebe toco ya ame ga pili këdi ko'dɔ gbii
tara ne ŋgi yimo rɔ mbëmbë.

Ya 'Ba Boko'ba

¹ Ni nima këddi ko'do 'beyi burë 'ba lëpi yi ga ñgi tara ne ti kupë ma 'beyi röyi tondo? Wa naga nime pili lijë këdi ko'do ne na ma dë gbi ni këddi rø to'do mo ne? Burë 'ba röyi na ma 'deni gbi këddi rø to'do mo.

² Ze dikalike 'deni Boko'ba edë ko'do burë 'ba bilaka pili rø ma kodoro go a ma koz a nima tara.

³ Ne ni ma 'beyi nime ko'do a nima gbi kebe 'böwu to'do burë 'ba lëpi yi ga gomo ne, ma komeri tégë ti kokpe di kpa ya 'ba Boko'ba?

⁴ Mi koñmi löbu abo nime ti laka abo nime bo kö'bö ñburu liya ne na kindiri? Ikali dë bo Boko'ba o'do mi koñmi abo nima ziÿi 'do koto yi mi do koto?

⁵ Ne go dökü'di këddi ti minyi 'bi nima ototo kpa ya 'ba Boko'ba 'deni röyi mi kada mo ma bo këdi kako to'do burë 'ba bilaka rø ma kodoro.

⁶ Mi kada mo nima na Boko'ba këdi kopi bi gomø rø, mœt 'beyi ñgi ziÿi koz a ma ko'do tara.

⁷ Ya mœt ga ame kö'bö to'do lende laka toma rø löbu ti lende koro ti didi abo 'ba Boko'ba ne, bo ti ki'di didi ma ñburunjburu ñgi teyi.

⁸ Ne 'benni 'ba bœt lijë bœ mi kombi kilagi lende laka ako'dok 'benni rø lende kirasi naga nima ya abo 'ba Boko'ba na ti kodœ dönni.

⁹ Gomo ti tœ 'ba yida rø na ti këdi zinni lijë bœ lende kënyë naga nima, dœgba mo dœ Yudayi kina gbi dœ bœ löwö mo ga.

¹⁰ Tine Boko'ba ti ki'di rø löbu ti lende koro ti yëyi zi bœ lende laka pili, dœgba zi Yudayi mo ga kina gbi zi ma rø bœ löwö ni.

¹¹ Römöyi bo Boko'ba o'do gelidë mi löngö bilaka lesi.

¹² Lijë ame ga pili ko'do lende kényë kinza kikali kö'du ki'di 'ba Boko'ba dë ne lijë ti kényë ma 'benni gbii ngii tara kinza ma ko'do go kö'du ki'di abo. Tine lijë ame ga ko'do ma 'benni kö'du kényë ngii di mi kö'du ki'di nime lijë kikali ra pili ne, ti ko'do burë ma 'benni gbii go kö'du ki'di nime.

¹³ Römöyi bɔ kuwö kö'du ki'di ni na dë rɔ bɔ lende laka kɔmɔ Boko'ba, tine nge rɔ ya ma ko'do mo ga.

¹⁴ Wa ame ga kö'du ki'di kose ne ɔdɔ lijë bɔ löwö ni na koro ngii go dönni kinza ma kiya rönni zinni kina kileki ngii yaga rɔ lömu zinni.

¹⁵ Om̄ba ileme wa ame ga kö'du ki'di kose ne ugu 'deni molo mi döki'di nn̄i. Römöyi meri 'benni ileme 'deni zinni lende ko'do 'benni ma yala ga na rɔ ma laka kina ma yala ga na rɔ ma kényë.

¹⁶ Kina ti këdi ngii tara mi kada mo nima Boko'ba këdi ki'di Yesu Kurisitö ko'do burë 'ba bilaka 'doyi teyi pele go meri ma kusu naga ne. Kina rɔ laja mo ame tönë mëdi muwöwö ne.

Kö'du Ki'di

¹⁷ Ne ni 'beyi ma kiya röyi rɔ Yudayi mo nima këddi koloma rɔ kɔmɔ kö'du ki'di 'ba Boko'ba këddi kubi göyi kulöwö, kiya röyi 'deni rɔ 'ba Boko'ba,

¹⁸ kikali ako'doko abo, kö'du ki'di abo kiyandi yi 'deni toza a ma laka di rɔ ma kényë ne.

¹⁹ Iya röyi rɔ bɔ tokoko bɔ kɔmɔ kölu, rɔ bi kɔpɔ zi ma mi bi kölu naga,

20 rɔ bɔ kodɔrɔ gɔ lende zi ma rumö naga, rɔ bɔ kɔmɔ kiyandi 'ba kole titi. Iya röyi te nɔ 'deni mii kö'du ki'di kikali wa pili ti lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba 'deni.

21 Nɔ bɔ këddi kiyandi lëpi yi naga nima, éddi kiyandi yi? Iya te lëpi yi ga ko'dɔ 'bögö dë, ne nɔ mo éddi ko'dɔ 'bögö?

22 Nɔ bɔ kiya te ko'dɔ yëri dë mo tönë, ne nɔ ma 'beyi o'dɔ yëri? Nɔ bɔ ko'ji akoro nima, éddi kolo a 'ba mii rö mo ga?

23 Nɔ bɔ kubi göyì kulowö rɔ bɔ toro kö'du ki'di mo tönë, ebe kirasi mii kö'du ki'di mo tönë 'böwu kuburu Bɔko'ba?

24 Kina kɔzɔ ma tönë kugu mii buku 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, "Möyi Bɔko'ba uburu roni 'deni mii löngö bɔ lögö gɔ lende ko'dɔ 'be."

25 Tine nɔ mo nima o'dɔ dölëti 'ba akilele 'deni ziyi? ɔdɔ koro kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba akilele 'bi nima ti këdi ŋgi ziyi rɔ ma laka, ne ɔdɔ koro dë nɔ é'bi ka ŋgi rɔ ma kinza kilele.

26 ɔdɔ bɔ ame kinza kilele dë ne na ko'dɔ kö'du ki'di bo na ti këdi rɔ ma kilele kɔmɔ Bɔko'ba.

27 Kina ti lijë ma kinza dölëti 'ba akilele mii yida rönni tine lijë na ko'dɔ kö'du ki'di mo naga nima kileme ye kpe ma kugu ziye mo kebe kirasike yimo naga ŋgi rɔ bɔ lende kënyë.

28 Tëdi rɔ Yudayi ma laka mo inza di mii yida rɔ ma yaga nime ala gɔ dölëti 'ba akilele,

29 tine ŋge di mii dökü'di ti meri laka mo ame rɔ ako'dɔ 'ba Nyi Kɔtɔ Laka ne. Inza rɔ 'ba kö'du ki'di. Kina akilélu mo ako dë di zi bilaka lesi tine di zi Bɔko'ba.

3

Yudayi Na Kulöwö Rɔ Wa'di?

¹ Tine tèdī rɔ Yudayi na kulöwö rɔ wa'di? Kina wa'di ga na këdī kulöwö te gɔ akilele?

² Om̄ba a ma kulöwö rɔ dɔ kiteli mo Bɔko'ba i'di lende abo zinni lijé Yudayi.

³ Tine mɔtɔ mo ga inda'ba ga ë'bënni lende 'ba Bɔko'ba mo dë. Tine ma tara ne Bɔko'ba ti kënyi kebe kuyi mi lōmu abo gbi gɔ lende 'bënni?

⁴ Inza du tara. ɔdɔ kiya te bilaka lesi pili ko'dɔ rönni pele rɔ bo bëti lende abo 'ba Bɔko'ba ëdi kö'bö ɲburu rɔ ma kodɔrɔ. Kina kɔzɔ ma tönë kugu mi buku abo ne tara, ame kiya te, "Lende kiya 'bi na ti kileme laka 'bi. Kina mi burë 'ba röyi ti ko'ja yi ni na laka."

⁵ Ne ɔdɔ lende kirasi ze na ki'di lende laka 'ba Bɔko'ba kinda yaga ti diyake tondo? Gɔ diyake te ya abo nime bo kodo dɔze ne na 'deni yaga rɔ lende kënyé? Mëdii miya nime gɔ kpa bilaka lesi.

⁶ Tine inza tara. Ma lende abo 'ba Bɔko'ba kinza rɔ ma kodɔrɔ dëne bo ti ko'dɔ burë 'ba bilaka 'ba dɔlinɔ nime tondo?

⁷ Ni mɔtɔ ti kiya te, "Bëti ma i'di lende kodɔrɔ 'ba Bɔko'ba kinda yaga ko'de akilëlu zi bo, ne ti kodo karama mo gɔ wa'di dɔma?"

⁸ Ne ma këdī tara diyake dë gbo te, "Dirasike eze lende 'dɔ ko'de kö'du laka"? Kina gbi kɔzɔ ma tönë ya mɔtɔ ga kitija ma kiya te ma na miya ne. Bɔko'ba na ti kodo karama mo 'jaa dönni rɔ ma kodɔrɔ.

Bɔtɔ Mɔtɔ Inza Rɔ Ma Laka

⁹ Ne tine ze Yudayi na 'deni kulöwö laka kɔmɔ Bɔko'ba di dɔ bilaka ma laki? Inza du tara. Kina

kɔzɔ ma tönë miyëti 'deni bine ne tara, Yudayi ti
bɔ lōwö 'bënni pili bici lende kenyë.

¹⁰ Kina gbi kɔzɔ ma tönë kugu mii buku 'ba
Boko'ba kiya te, "Bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ te inza rɔ
ma laka kɔmɔ Boko'ba.

¹¹ Bɔtɔ ma kɔtɔ te ikali lende abo dë. Bɔtɔ ma
kɔtɔ te o'dɔkɔ dë du tako zi bo.

¹² Lijë pili ilagi Boko'ba 'deni, lijë kirasi rönni
'deni ŋgi yaga. Bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ te o'dɔ lende
laka dë.

¹³ Kpënni ŋgi rɔ gbonyö kɔzɔ kpa gö 'ba tusu
töku. Lijë i'di 'bölu na ŋgi köbö dɔ kpënni. Lijë
i'di lɔ'bɔ nnii ŋgi koso lɔ ti wɔwɔ ma kata kɔzɔ
woro kpa murë naga tara.

¹⁴ Kpënni ŋgi lɔ ti gbɔki ni ti lende ma kata
naga.

¹⁵ Ndënni ŋgi rɔ ma kitëwu bi tari to'dɔ közi
kasi tupö löpö.

¹⁶ Mii gɔ bi pili ma lijë kudö kebe teyi akirasi ni
ti gomo na lijë kola ŋgi jowo rɔ gɔmo.

¹⁷ Lijë ikali otɔ dë lipo te gɔ kɔri 'ba lende këyi.

¹⁸ Tere Boko'ba inza ma titi te dɔ kömönni."

¹⁹ Kina me le'jete ze dikalike 'deni wa tönë ga
pili kö'du ki'di 'ba Boko'ba kiya ne, iya rönni
zinni lijë bɔ ki'di zinni mo naga nima. Römöyi
'dɔ a mɔtɔ rɔ, rɔ kupë kinza kpe zize bilaka lesi
gɔ bo Boko'ba ko'de bilaka 'ba mii dɔliŋɔ löbu
nime pili kako zi bo kɔmɔ kütü abo 'ba burë.

²⁰ Kina bɔtɔ mɔtɔ inza ame gɔ këdi ŋgi rɔ ma
laka kɔmɔ bo Boko'ba mii to'dɔ kö'du ki'di abo
nime. Tine ndɔbɔ 'ba kö'du ki'di na ŋge rɔ ti'di
bilaka lesi tikali gɔ lende kenyë 'bënni ga.

Laka Kɔmɔ Boko'ba

21 Kina me le'jete Boko'ba ileme kɔri 'ba ti'di bilaka këdï laka kɔmɔ bo 'deni yaga inza gɔ to'dɔ kö'du ki'di abo. Ma tönë pa bine ne bɔ kumë lende ni ti kö'du ki'di na koloma rɔ tiya lende mo.

22 Ame ti'di dɔ gɔ lende 'ba Yësu Kurisitö na ki'di wa rɔ ma laka kɔmɔ Boko'ba ne. Kina me bo ko'dɔ 'deni zi ame ga pili ki'di dönni gɔ lende 'ba Yësu Kurisitö ne. Geli inza kpe mï löngö Yudayi ni ma ti bɔ lëwö.

23 Römøyi bilaka pili 'deni rɔ bɔ lende kënyë. Ma kɔtɔ mo te inza kömö mï rɔ löbu abo 'ba Boko'ba.

24 Tine bo i'di llijë pili 'deni ñgi këdï laka kɔmɔ bo ti mï këyï abo rɔ ma sari gɔ, gɔ kutë nime Yësu Kurisitö kako ko'dɔ 'deni ne.

25-26 Boko'ba oja bo 'deni dɔlinjɔ bine kumu rɔ roma 'dɔ tola wa timo gɔ lende kënyë ɔdɔ ki'di dɔ gɔ lende abo. Boko'ba o'dɔ a nime te tileme lende kodɔrɔ abo timo. Römøyi pa tönë bine bo oloma ñgi liya to'ba'bo gɔ lende kënyë ko'dɔ 'ba bilaka lesi. Tine ma le'jete bo èdï 'deni kileme lende kodɔrɔ abo, bo na ki'di ma ki'di dönni gɔ lende 'ba Yësu naga 'deni këdï rɔ ma laka kɔmɔ bo.

27 Ne me tine wa'di na kola kpe 'böwu zize tubiï goze timo? ɔtɔ inza kpe lipo te. Ne tine ɔrɔ 'deni dɔ wa'di? Gɔ to'dɔ kö'du ki'di? Inza du te gɔmo, 'deni ñge gɔ ti'di dɔze gɔ lende 'ba Kurisitö.

28 Römøyi dikalike 'deni Boko'ba i'di bilaka këdï ñge laka kɔmɔ bo go ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurisitö tine inza gɔ to'dɔ kö'du ki'di abo.

29 Ne ma tara ne Boko'ba mo 'deni ñge nati kɔtɔ rɔ Boko'ba 'ba Yudayi? Bo na dë kpe gbii rɔ

Boko'ba 'ba bɔ lōwō ni? Rɔ ma laka inza tara. Bo na gb̥i rɔ Boko'ba 'ba bɔ lōwō ni.

³⁰ Römöyi bo Boko'ba nge koto. Kina bo ti ki'di Yudayı nge këdī laka kɔmɔ bo gɔ ti'di dönni gɔ lende 'ba Kurisitö kina ti bo ki'di bɔ lōwō ni gb̥i këdī nge laka kɔmɔ bo gɔ ma lijē ki'di dönni gɔmo.

³¹ Tine ze duburuke kö'du ki'di 'deni gɔ lende 'ba ti'di dɔ? Inza du tara. Tine ndimo na dësikü 'deni kitigo.

4

Meri 'Ba Abarayama

¹ Wa'di na ti diya natı gɔ ama ko'dɔ rönii zi 'bu ze löbu Abarayama yi lïŋgi ze mo tönë?

² Ma ndəbɔ ko'dɔ na këdī ki'di bo ra rɔ ma laka, dëne bo èdī ti wa ma 'dɔ kubi gɔ bo timo. Tine bo inza kikali tubi gɔ bo kɔmɔ Boko'ba.

³ Römöyi akugu iya 'deni te, "Abarayama i'di dɔ bo gɔ lende 'ba Boko'ba kina me ki'di Boko'ba kïdëki bo rɔ bɔ lende laka."

⁴ Kina gb̥i kɔzɔ ame bo ndəbɔ bi gomɔ 'ba rɔmo itëtë dë rɔ kpa kɔzi ki'di, itëtë rɔ möri.

⁵ Tine bɔ ame ki'di döni gɔ lende 'ba Boko'ba ma bo ki'di bɔ lende kënyë rɔ ma laka kɔmɔ bo ne, bo na ti Boko'ba kïdëki ñgi rɔ bɔ lende laka kinza ndəbɔ 'ba gomɔ.

⁶ Kina kɔzɔ ma tönë Dawidi kiya gɔ laka 'ba ya ma Boko'ba ki'di ñgi rɔ bɔ lende laka kinza ma lijē ko'dɔ ndəbɔ mo dë yo ne tara. Ame tönë bo kiya te,

7 “Lijë ame ga Boko'ba kola 'deni gɔ lende kirasi ne na laka, lijë ame ga bo kora dɔ lende kényë mo 'deni teyi ne.

8 Lijë ame ga ŋere Boko'ba komeri lende kényë 'bënni ga dë kpe na laka.”

9 Tine ma kiya gɔ kö'du 'ba laka mo nime ne, iya ŋge gɔ lende 'bënni lijë Yudayi ma kilele mo naga nima? Inza tara. Iya rönni gbi gɔ lende 'ba ya ma laki. Kina kɔzɔ ma tönë diya gɔmo bine ne tara, “Abarayama i'di dɔ bo gɔ lende 'ba Boko'ba kiña me ki'di Boko'ba kïdëkì bo rɔ bɔ lende laka.”

10 Tine o'dɔ rönni nyanya ga? Di pötö akilele ala gba kota kinza kilele bo dë? Rɔ ma laka o'dɔ rönni gba kota kinza kilele Abarayama dë.

11 Di pötö mo na ma ki'di dölëti 'ba akilele nima 'jaa zi bo rɔ akileme 'ba lende laka abo nime kudu 'deni dɔ bo gɔ ti'di dɔ bo gɔ lende 'ba Boko'ba ne. Om̄ba kina ma 'dɔ ki'di bo ŋgi këdi rɔ yi lïngi 'ba ma kinza kilele dë naga lijë ma Boko'ba ki'di 'deni tëdi rɔ ma laka kɔmɔ bo gɔ ti'di dönni gɔ lende abo ne.

12 Abarayama na gbi rɔ yi lïngi 'ba ya ma kilele ɔdɔ kiya te lijë kɔrɔ dë ŋge gɔ akilele, tine ti'di dɔ gɔ lende 'ba Boko'ba na lijë kinda'ba mï loma 'bënni gbi kɔzɔ ma 'ba bo tönë bo ko'dɔ bine gba kinza kilele bo dë ne.

Abarayama Yi Lïngi 'Ba Bɔ Meri

13 Yëyï nima Boko'ba kiya to'dɔ mo zi Abarayama ti dɔ kupö bo ga gɔ lijë kinda'ba dɔliŋɔ nime pili ne, inza gɔ to'dɔ kö'du ki'di tine gɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Boko'ba tëdi rɔ ma laka kɔmɔ bo.

14 Ne ma ɔdə Bəko'ba këdi ki'di yëyï abo mo 'deni ŋge gɔ toro kö'du ki'di, ti'di dɔ gɔ lende abo 'deni ŋgi rɔ wa sari nati ma? Ndose abo mo tönë inza kpe rɔ ɔtɔ ma?

15 Tine kö'du ki'di o'de ma 'bënii ŋgi rɔ ya 'ba Bəko'ba na dɔ bilaka. Römöyi gɔ bi ame kinza kö'du ki'di teyi, a mɔtɔ rɔ tirasi mii kö'du ki'di inza gbï teyi.

16 Kina me ndose mo tönë ɔrɔ 'deni gɔ ti'di dɔ gɔ lende 'ba Bəko'ba. Kina 'dɔ ko'dɔ rönü gɔ lende këyi 'ba Bəko'ba zi dɔ kupö Abarayama ga pili. Inza ŋge zi ma ko'dɔ kö'du ki'di abo 'ba Bəko'ba tine gbï zi ma ki'di dönni gɔ lende abo kɔzɔ 'ba Abarayama tara. Römöyi bo na rɔ yi liŋgi ze pili.

17 Kina kɔzɔ ma tönë kugu mii buku 'ba Bəko'ba ne tara ame kiya te, "Mo'dɔ yi 'deni rɔ 'bu löbu zi dɔ'be ma konzi." Kina ti bo Bəko'ba mo tönë Abarayama ki'di dɔ bo gɔmo ne ko'dɔ ŋgi tara römöyi bo bɔ kïdïdï töku ni ti bɔ ko'ba wa ma mɔlo kinza naga mo tönë ne na.

18 Abarayama i'di dɔ bo gɔmo bo kïyëni ŋgi di mii wa ame 'dɔ kïyëni dë ne. Kina ko'dɔ rönü ŋgi zi bo kɔzɔ ma kiya zi bo tönë tara, ame kiya te, "Kupö yi ga na ti konzi tara."

19 Kɔmɔ kɔɔ 'ba Abarayama 'deni kɔzɔ kuluku rïyö, tine pele bo idaki dë di bi ti'di dɔ bo gɔ lende nime. Di mii ame yida rɔ bo kɔ'bɔ ɔtɔ dë kpe pele ne mii meri abo bo idaki dë, di mii ame ŋgi pele 'ja abo Sara kɔrɔ 'deni rɔ kɔtɔ ne.

20 Bo ö'bö ŋburu mii ti'di dɔ bo gɔ ndose 'ba Bəko'ba nima kina ki'di bo ŋgi kɔrɔ kitigo tilëlu Bəko'ba.

21 Bo inda'ba lende mo kitigɔ Bɔko'ba ɔ'bɔ to'dɔ ndose nima ŋgi ko tara.

22 Kina me 'dɔ ki'di Bɔko'ba kidéki bo rɔ bɔ lende laka ne gɔ ti'di dɔ bo gɔ lende 'ba Bɔko'ba.

23 Tine kö'du 'ba tèdi rɔ bɔ lende laka kɔmɔ Bɔko'ba nima ugu dë ŋge gɔ lende 'ba Abarayama.

24 Ugu 'deni gbii gɔ lende ze ame ga ze 'deni pili rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gɔ ti'di dɔze gɔ lende abo 'ba bɔ koja ŋere ze Yēsu Kurisitö yaga di mii tölë nime ne.

25 Bo na kupö 'deni gɔ lende kënyë ze ga. Kina me koja bo 'deni yaga di mii tölë ti'di ze rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba.

5

Lende Këyï Ti Bɔko'ba

1 Kina gɔ ame ki'di ze 'deni rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba gɔ ti'di dɔ ne ze 'deni mii lende këyï ti bo Bɔko'ba dömöyi ŋere ze Yēsu Kurisitö.

2 Bo na ko'de ze 'deni gɔ ti'di dɔze gɔ lende abo kako zi Bɔko'ba mii lende këyï nime dëdi 'deni yimo ne. Kina i'di diliyake nati gɔ kɔmɔ ki'di 'ba tari todɔ'bɔ rɔ ti bo mii rɔ löbu dɔ kiteli abo.

3 Tine ma rɔ dɔ kiteli mo i'di diliyake gbii ti mii gomɔ ze ga. Römöyi ze dikalike 'deni gomɔ na këdi ko'de mii këddi zize.

4 Kina mii këddi na ti kileme dinda'bake lende 'ba Kurisitö 'deni laka. Kina oðɔ këdi 'deni tara ti ki'di ze ŋgi dëdike ti kɔmɔ ki'di gɔ yeyi 'ba Bɔko'ba.

5 Kɔmɔ ki'di nime inza rɔ a ma kilikö rɔ yawa. Römöyi akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba na kodo 'deni lɔ mii dökü'di ze ti Nyi Kɔtɔ Laka nime bo ki'di zize ne.

6 Di mii ame ko'ja dëdike gba kinza tigɔ ɔtɔ ne, na Kurisitö kako 'deni ɔngi kölɛ gɔze bɔ lende kenyɛ mi kada ma laka mo ame Boko'ba koza 'deni ne.

7 Me yé na kilanja didi nii ra tölé gɔ kö'du 'ba bɔtɔ ame pele rɔ bɔ lende kodɔrɔ ne? Ala ɔdɔ bo kedi pele rɔ bɔ ame kinza kirasi ɔtɔ dë ne, yé na kilanja roni ra tölé gɔ kö'du abo?

8 Ne ongɔke te, Boko'ba ileme akɔ'ɔ abo ɔngi zize di mi ame ze pele rɔ bɔ lende kenyɛ ne Kurisitö ako ɔngi kölɛ gɔze.

9 Kina kɔzɔ ame roma bo ki'di ze 'deni rɔ ma laka kɔmɔ Boko'ba ne om̄ba ma rɔ dɔ kiteli mo bo ti kɔmɔ ze ɔngi yaga di mi ya 'ba Boko'ba.

10 Tön̄e pele pa bine ze rɔ bɔ ya ti bo Boko'ba ne, na me bo kusii kɔmɔze 'deni yaga ti tölé 'ba kole abo. Kina gɔ ame bo kole mo tön̄e kidi'di 'deni om̄ba ma rɔ dɔ kiteli mo ti bo kɔmɔ ze ɔngi nati di mi tölé.

11 Tine inza ɔnge gɔ ama, diliyake mi Boko'ba gɔ ame ɔnere ze Yesu Kurisitö ko'dɔ ze 'deni rɔ bɔ pɔri zi Boko'ba ne.

Adama Ni Ti Kurisitö

12 Bilaka kɔtɔ na me ko'de lende kenyɛ kako mi dɔlinɔ bine. Kina lende kenyɛ ko'de tölé ɔngi tini. Kina tölé kita'ba ɔngi kote gɔ dɔ kupɔ bilaka lesi pili römoyi bilaka lesi pili o'dɔ lende kenyɛ 'deni.

13 Lende kenyɛ na 'deni mɔlo mi dɔlinɔ bine gba kinza ki'di kö'du ki'di dë zi Musa. Tine tön̄e gba kota kinza ki'di kö'du ki'di dë ne, Boko'ba itetë bo lende kenyɛ dë.

¹⁴ Tine tölë isaki 'deni mɔlo mï kada 'ba Adama nduwë kömö mï kada 'ba Musa. Bilaka ame ga pili lende kirasi mo kinza pele kɔzɔ 'ba Adama tönë ne, tölë na ŋgi rɔ bɔ dɔmo pili.

Dëmba tine Adama na rɔ kïnë 'ba bɔ ma këdï kako mo nime, ame kina rɔ Kurisitö ne.

¹⁵ Tine aki'di rɔ ma sari 'ba Boko'ba nime inza rɔ ma koriya ti lende kënyë 'ba Adama. Ma konzi ölé 'deni ŋgi gɔ lende kënyë abo 'ba bɔ kɔtɔ nima. Tine mï këyi abo 'ba Boko'ba na rɔ dɔ kiteli gbii ti aki'di rɔ ma sari abo nime bo ki'di 'deni zi ma konzi ti mï këyi 'ba bɔ kɔtɔ kpökï mo tönë ame kina rɔ Yësu Kurisitö ne.

¹⁶ Aki'di rɔ ma sari nime inza ma 'bënï kɔzɔ lende kënyë 'ba bɔ ma tönë mo ne tara. Lende kënyë 'ba bɔ kɔtɔ nima na me ko'de wali 'ba Boko'ba ŋgi 'deni dɔ bilaka lesi. Tine aki'di rɔ ma sari abo nime kako di pötö lende kënyë ma konzi ko'dɔ rönni 'deni ne na ki'di wa 'deni rɔ ma laka kɔmɔ bo.

¹⁷ Kina me gɔ lende kënyë 'ba bɔ kɔtɔ na tölë kako ŋgi rɔ bɔ dɔ bilaka löbu nime pili. Kina ti kɔnyi 'ba bɔ ma kɔtɔ mo ame kina rɔ Yësu Kurisitö ne këdï gbii tara, tine ti këdï ŋgi rɔ dɔ kiteli. Römøyi lijé ame mo ga ŋgi kinda'ba lende këyi löbu mo nime laka ti aki'di rɔ ma sari mo nima ne ti këdï rɔ ma laka kɔmɔ bo kari toloma rɔ bɔ dɔ wa pili mï dïdï ma ŋburunjburu.

¹⁸ Kina kɔzɔ ame lende kënyë kɔtɔ na ko'de wali dɔ bilaka lesi pili ne tara, kina 'deni gbii tara lende laka kɔtɔ na ko'de dïdï ma ŋburunjburu 'deni zi bilaka lesi pili ki'di rɔ bɔ lende laka.

¹⁹ Kina kɔzɔ ame ko'dɔ bilaka lesi ŋgi pili rɔ bɔ lende kënyë gɔ lende 'ba bɔ kɔtɔ ma kuwö dɔ

Boko'ba dë ne tara, kina ti këdï gbï tara ti ki'di bilaka lesi ŋgi pili këdï rɔ ma laka gɔ lende 'ba bɔ ma kɔtɔ ame kuwö dɔ Boko'ba laka ne.

²⁰ Kö'du ki'di 'ba Boko'ba ako ma 'bënï di pötö lende kënyë ti'di mo kömbö. Tine ɔdɔ lende kënyë kömbö 'deni tara tine na lende këyï 'ba Boko'ba kako kömbö ma 'ba bo ŋgi yaga rɔ dɔ kiteli.

²¹ Kina kɔzɔ ame tölë na kileme tigo 'ba lende kënyë ne, kina gbï tara tigo 'ba lende këyï ti kinda mi ti'di bilaka rɔ bo lende laka kɔmɔ Boko'ba mi didi ma ŋburuŋburu ti ŋere ze Yësu Kurisitö.

6

Didi Ti Yësu

¹ Tine ame gɔ diyake tondo nati? Gɔ dö'böke gbo nduwë to'dɔ lende kënyë 'dɔ lende këyï 'ba Boko'ba kömbö nduwë?

² Inza du te tara. Ze ma dölëke 'deni kope ze rɔ dɔ ŋgölö di mi lende kënyë nime gɔ dö'böke nduwë toloma yimo 'böwu tondo ga?

³ Kpe ikalike dë du ze ame ga pili kobapatisi ze 'deni mi möyi Yësu Kurisitö ne obapatisi ze 'deni mi tölë abo?

⁴ Mi bapatisi dölëke 'deni kusu ze kɔtɔ ti bo 'dɔ kɔzɔ ame rɔ löbu 'ba Boko'ba 'bu ki'di bo Kurisitö kɔdɔ yaga di mi tölë ne tara kina gɔ ze gbi dididike yaga mi loma ma la'ja.

⁵ Römöyi ɔdɔ dëdike 'deni rɔ akɔtɔ ti bo mi tölë kina ti dëdike gbi rɔ akɔtɔ ti bo tara mi tɔdɔ abo.

⁶ Dikalike 'deni didi ma mɔlo ze mo tönë na ma kutötü 'deni kölë ti bo dɔ ŋgéri 'dɔ yida rɔ ma 'ba

lende kënyë ze nima kenjme yaga yayi nati kinza dëdike ra kpe 'böwu rɔ atɔli zi lende kënyë.

⁷ Römöyï bɔ ame kölë 'deni ne ope 'deni yaga rɔ dɔ ḥgölö di mii lende kënyë.

⁸ Ne di'dike dɔze 'deni gɔmo ɔdɔ dölëke 'deni ḥgï kɔtɔ ti Kurisitö ti dolomake ḥgï kɔtɔ ti bo.

⁹ Römöyï dikalike toja nime koja Kurisitö yaga di mii tölë ne bo öle dë kpe. A mɔtɔ rɔ tölë inza kpe ti közï kakpa dɔ bo.

¹⁰ Tölë nime bo kölë ne a'da lende kënyë ḥgï mii kɔtɔ. Tine kina me bo kiididï 'deni yaga bi kɔtɔ ti Bɔko'ba.

¹¹ Kina gbi tara, kpe omerike rɔye yaga rɔ töku zi lende kënyë, tine rɔ ma kiididï zi Bɔko'ba rɔ akɔtɔ ti Yesu Kurisitö.

¹² Kina me kinza kolake lende kënyë na dë këdï mbiri dɔ yida rɔye kebe ki'di ye to'dɔ ako'dɔkɔ kënyë 'ba yida rɔ naga nima.

¹³ Ni mɔtɔ kinza kebe kola yida röyi dë këdï yaga rɔ jama abo 'ba lende kënyë tirasi wa timo. Tine ni ame mo kɔdɔ 'deni yaga di mii tölë ne, i'di yida röyi këdï rɔ jama 'ba to'dɔ ndɔbɔ laka abo 'ba Bɔko'ba.

¹⁴ Römöyï kɔzɔ ame kpe e'be bici lende këyï 'ba Bɔko'ba kinzake e'be bici kö'du ki'di mo ne, lende kënyë ikali dë kpe ma 'dɔ këdï ti közï kakpa dɔye.

Atɔli 'Ba Lende Kënyë

¹⁵ Tine 'deni tondo nati? Gɔ do'dɔke eze lende kënyë gbɔ nduwë nati römöyï dinzake bici kö'du ki'di gɔ ame ze 'deni bici lende këyï 'ba Bɔko'ba ne? Inza du te tara.

¹⁶ Ikalike 'deni ɔdɔ nü mɔtɔ ki'di röyï yaga rɔ atɔli zi bɔ mɔtɔ tuwö dɔ bo nü 'deni ŋgi yaga rɔ ma laka rɔ atɔli abo. Kina ɔdɔ nü këddi 'deni rɔ atɔli 'ba lende kënyë ti koto yi ŋgi mii tölë. Tine ɔdɔ këddi 'deni rɔ atɔli abo 'ba Bɔko'ba kuwö dɔ bo ti ki'di yi ŋgi rɔ ma laka kɔmɔ bo.

¹⁷ Tine yëë'di këdi zi Bɔko'ba römoyï kpe ame mo tönë ga pa rɔ atɔli 'ba lende kënyë ne kpe na kinda'bake lende abo ame kiyandi ye timo ne 'deni ŋgi ti dökii'di kɔtɔ.

¹⁸ Utë gɔye 'deni yaga rɔ dɔ ŋgolö di mii lende kënyë ko'de ye rɔ atɔli 'ba lende laka.

¹⁹ Mëdi milende ziye ti dɔngala 'ba atɔli nime römoyï dɔye gba rɔ ma kürindi. Pa tönë bine kpe i'dike rɔye ŋgi lipo rɔ atɔli zi wa ma kënyë rɔ dɔ kiteli naga bi to'dɔ wa ma ti'da naga. Kina 'dɔ ki'dike rɔye gbii lipo tara rɔ atɔli 'ba lende laka le'jete to'dɔ wa ame ga ko gɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba ne.

²⁰ Ma tönë mo pa kpe gba rɔ atɔli 'ba lende kënyë ne inzake bïci lende laka.

²¹ Ne wa'di na ko'jake ra kulowö te gɔ to'dɔ wa mo naga nime lende mo këdi kaya 'deni za yaga rɔye ma le'jete ne? Lijë wa naga nima kpa közi 'bënni na ŋgi rɔ tölë.

²² Tine ma le'jete utë gɔye 'deni ŋgi yaga rɔ dɔ ŋgolö di mii lende kënyë kpe 'deni rɔ atɔli 'ba Bɔko'ba. Kina kpa közi ma 'beye 'deni rɔ loma ame mo ko gɔ ako'dɔkɔ abo ne. Tine wa ma 'dɔ ko'jake gɔmo na rɔ didi ma ŋburunjburu.

²³ Römoyï bi gomo 'ba rɔ gɔ lende kënyë na rɔ tölë. Tine kpa közi ki'di ma 'ba Bɔko'ba na

rɔ didi ma ŋburuŋburu rɔ akoto ti Yësu Kurisitö
ŋere ze.

7

Toku Zi Kö'du Ki'di

¹ Löndö ma ga, kpe ikalike kö'du ki'di 'deni laka. Ikalike 'deni bilaka ame këdï gba ti kömönü te ne na ŋge bici kö'du ki'di.

² Kina kozo ame ɔdo më'dë këdï gba ti kömönü kö'du ki'di kudodu 'ja ŋgi zi më'dë nü ŋburu tara ne. Tine ɔdo më'dë mo nima kólë 'deni mi kö'du ki'di ope nü 'deni yaga rɔ dɔ ŋgolö.

³ ɔdo loko kebe kinda'ba dönii ti bɔ mɔtɔ ko'ja më'dë nü këdï gba ti kömönü ti kidéki loko ŋgi rɔ bɔ yeri. Ne ɔdo më'dë kólë 'deni loko inza kpe bici kö'du ki'di. Bɔtɔ ame kogbe nü pele inza kpe zinii rɔ yeri nati.

⁴ Kina gbii ziye tara löndö ma ga, ma di zi kö'du ki'di kpe öleke e'be 'deni. Römoyi kpe rɔ akoto ti yida rɔ bo Kurisitö mo tönë kólë 'deni ne. Kina me le'jete kpe 'deni rɔ 'ba bo bɔ koja di mi töle mo tönë. Kina gɔ ze do'dɔke wa ma laka mo ŋgi nati zi Boko'ba.

⁵ Ame ze gba mi loma 'ba yida rɔ ne kö'du ki'di na koco ze to'doko lende kenyë kina lende kenyë ko'de töle ŋgi.

⁶ Kina me le'jete ope ze 'deni yaga di mi kö'du ki'di. Dölëke eze 'deni yaga di teyi. Dinzake kpe rɔ 'boki teyi nati. Dinzake kpe rɔ atɔli 'ba kö'du ki'di ma ki'di kugu mo tönë, tine ze 'deni rɔ bɔ laja 'ba Boko'ba mi kɔri ma la'ja 'ba Nyi Kɔtɔ Laka.

Dɔ Ngölö Di Mi Kö'du Ki'di

⁷ Tine ame ḡo diyake tondo nati? Kö'du ki'di mo tönë 'deni yaga r̄o lende kënyë? Inza du te tara. Tine bo kö'du ki'di mo na me ki'di ma mikali wa nima r̄o lende kënyë ne. Ma kiya te bo kö'du ki'di kiya d̄e dëne minza mikali a mɔtɔ kïdëkï r̄o m̄i kombi. Kina tönë kugu kiya te, "Kinza kombi miȳi d̄e."

⁸ Kina lende kënyë ko'ja ḡo kele abo ḥḡi ti kö'du ki'di nima kina kodɔ m̄i kombi ḥḡi l̄o yimö. Ma kiya te kö'du ki'di kinza dëne lende kënyë ḥḡi r̄o töku.

⁹ Tönë pa bine ma ḥḡi r̄o ma kïdïdï kinza bo kö'du ki'di mo nima ne. Tine ame mikali kö'du ki'di ȳo na lende kënyë kindinji ḥḡi yaga yimö, na mölë ḥḡi.

¹⁰ Kö'du ki'di mo tönë Boko'ba ki'di 'dɔ këdï r̄o dïdï zö ne na kebe kusu kpama ḥḡi 'böwu m̄i tölö.

¹¹ Römöyi ḡo kele nime bo lende kënyë ko'ja ti kö'du ki'di ne na bo ku'bölü ma ḥḡi timo kupö ma yaga.

¹² Kina me mëdï miya, kö'du ki'di 'ba Boko'ba r̄o ma koro kɔtɔ laka, kina ndose naga nime r̄o ma kodɔrɔ gbi r̄o ma laka.

¹³ Tine 'dɔ bo wa laka mo tönë na kebe 'böwu ko'de tölö zö? Inza du te tara. Lende kënyë na ko'de tölö zö. Bo ebe kupö ma ḥḡi ti wa ma laka mo tönë 'dɔ ki'di gbagba bo mo kinda ḥḡi siliŋbi yaga r̄o lende kënyë mo ḡo bi mo. Kina ame kpe ti kö'du ki'di ne tine na bo ḥḡi yaga r̄o lende kënyë ma kinza kiya mo nati.

¹⁴ Dikalike kö'du ki'di nima r̄o 'ba mütɔrɔ. Tine ma 'bama r̄o bilaka lesi 'ba dɔlinɔ nime, atɔli 'ba lende kënyë.

15 Wa ame ga moŋgɔ mëdï mo'dɔ ne iilikö za dɔma. Römoyi wa ma kinza mo'dɔkɔ naga na ŋgi mëdï mo'dɔ tine ma mo'dɔkɔ mo naga mo'dɔ dë 'böwu.

16 Rɔ ma laka ileme 'deni ŋgi zö omba kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba na laka.

17 Kina me ŋgi wa naga nime pili ma na dë mëdï mo'dɔ, bo lende kényë mo tönë koloma 'deni mï dök'i'dï ma ne bo na këdï ko'dɔ abo.

18 Römoyi ma mikali, mï yida rɔma lende laka ɔtɔ inza du te yimö. Miteri wa ma laka naga pele tine mo'bɔ dë to'dɔ mo.

19 Römoyi lende laka mo tönë mo'dɔkɔ ne mo'dɔ dë yɔ. Tine lende kényë ma kinza mo'dɔkɔ dë mo tönë na za 'böwu mebe mo'dɔ.

20 Ne kina me ɔdɔ mëdï 'deni rɔ to'dɔ wa ma kinza mo'dɔkɔ dë naga tara, ma mo na dë kpe ŋgi lipo ma? Lende kényë mo tönë bo koloma 'deni yimö ne bo na këdï ko'dɔ abo ŋgi 'deni nati.

21 Wa naga nime lijë na kinda ŋgi yaga zö. ɔdɔ mo'dɔkɔ pele 'dɔ to'dɔ lende laka bo lende kényë na ŋgi ndö zö.

22 Ma gbagba ma mo ŋgi rɔ lɔŋɔ di yimö go kö'du ki'di 'ba Bɔko'ba.

23 Tine moŋgɔ 'deni mï yida rɔma kö'du ki'di ma 'beri mɔtɔ tɔne na za rɔ bɔ dɔmo. Bo kö'du ki'di mɔtɔ 'ba lende kényë mo nima ẽdï ŋgi rɔ to'dɔ ya ti ma 'ba Bɔko'ba ame kina 'deni mï meri ma ne kina kinda'ba ma 'deni rɔ 'bɔki mo.

24 Bu'bu, rɔ kata wa'di na kulöwö zö te? Yë na ti kako kotɔ ma ŋgi tɔ kpe yaga di mï yida rɔ 'ba tölë nime?

25 Yëe'dï këdï zi bo Bɔko'ba go toja Yësu Kurisitö ŋjere ze kako totɔ ma yaga.

Kina me mëdï miya 'deni ziye, ma 'bama mï meri ndëbɔ 'ba kö'du ki'di abo 'ba Boko'ba na mo'dɔ. Tine mï yida rɔ, ndëbɔ 'ba kö'du ki'di abo 'ba lende kënyë na mo'dɔ.

8

Akɔtɔ Ti Kurisitö

¹ Lijë ame ga 'deni pili rɔ akɔtɔ ti Kurisitö ne Boko'ba inza kodo karama kpe dɔmo.

² Römoyï közï kakpa 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ame kïdïdi ze 'deni ti Yesu Kurisitö ne ope ma 'deni yaga rɔ dɔ ñgölö di mï közï kakpa 'ba lende kënyë ame ñgi rɔ tölë ne.

³ Go tikenjme ze na ki'di kö'du ki'di 'ba Boko'ba kɔ'bɔ dë todɔ karama dɔ lende kënyë ze ga. Tine na me bo Boko'ba kodo karama 'deni dɔmo ti toja kole abo kako mï yida rɔ kɔzɔ ze te rɔ akumu go lende kënyë ze ga.

⁴ Bo odo karama 'deni dɔ lende kënyë di mï yida rɔze 'dɔ kileme kö'du ki'di abo pili rɔ ma laka müze ame ga dösöke 'deni go Nyï Kɔtɔ Laka dinzake kpe rɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ne.

⁵ Römoyï lijë ame mo ga pili këdï koloma go ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ne meri 'bënni pili go ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ. Kina ya ma këdï koloma 'deni go ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka naga meri ma 'bënni pili go ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka.

⁶ Ti'di meri go ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ombla kina ñgi rɔ tölë. Tine ti'di meri go ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka na rɔ didi ti lende këyï.

⁷ Lijë ame ga meri 'bënni go ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ne lijë ñgi rɔ bo ya 'ba Boko'ba. Lijë o'dɔ kö'du ki'di abo dë römoyï lijë inza ti tigɔ 'ba to'dɔ mo.

⁸ Kina ɳgi tara lijë ame ga rɔ bɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ne o'bɔ dë to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba.

⁹ Tine kpe ma 'beye inzake kpe to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ, kpe 'deni rɔ bɔ to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ɔdɔ kiya te bo Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Bɔko'ba mo këdï 'deni ɳgi müye. Bɔ ame 'bënì ɳgi tara kinza ti Nyï Kɔtɔ Laka 'ba Kurisitö ne inza rɔ 'ba bo.

¹⁰ Ne ɔdɔ Kurisitö na këdï 'deni ɳgi müyi ɔdɔ kólë pele mï yida rɔ gɔ lende kënyë Nyï Kɔtɔ Laka ti kïdïdï yi ɳgi gɔ ame nï rɔ ma laka kɔmɔ Bɔko'ba ne.

¹¹ ɔdɔ kiya te Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba bɔ koja Yësu yaga di mï tölë nime këdï 'deni ɳgi müyi bo ti ki'di dïdï ɳgi mï yida rɔ 'ba yayi 'bï nime ti Nyï Kɔtɔ Laka abo mo nime këdï 'deni müyi ne.

¹² Kina me 'deni ti löndö ze ga, wali ma këdï goze inza rɔ 'ba to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ.

¹³ Römøyï ɔdɔ nï koloma to'dɔ ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ ti kólë ɳgi. Ne ɔdɔ ki'di Nyï Kɔtɔ Laka kupö ako'dɔkɔ 'ba yida rɔ 'deni yaga ti këdï ɳgi yaga zïyï rɔ dïdï ma laka.

¹⁴ Römøyï lijë ame ga pili Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba Bɔko'ba këdï kokɔkɔ ne 'deni rɔ kole abo ga.

¹⁵ Gɔ wa'di na ki'di Nyï Kɔtɔ Laka zize? I'di dë gɔ dëdïke 'böwu rɔ atɔli tikere kudödu ze bëri. Tine 'dɔ dëdïke rɔ kole 'ba Bɔko'ba 'dɔ dudu te, "Baba, 'bu ze."

¹⁶ Kina Nyï Kɔtɔ Laka abo 'ba Boko'ba kuti dɔ lende ɳgi bi kɔtɔ ti dökï'dï ze ma ze rɔ kole 'ba Boko'ba.

¹⁷ Kina ame ze 'deni rɔ kole ne ti dinda'bake yëyi abo mo töne bo kikeki 'deni koda bilaka abo ga ne ɳgi. Ti do'jake yëyi nima gbii kɔtɔ ti

Kurisitö. Römöyi ɔdɔ dombike gomɔ 'deni kɔtɔ ti bo Kurisitö ti do'jake rɔ löbu mo gbii kɔtɔ ti bo.

Rɔ Löbu

¹⁸ Miya ma 'bama gomɔ ma giri nime ne oriya dë ti rɔ löbu mo nime kedi kari ki'di zize yayi ne.

¹⁹ Römöyi kina me wa pili 'ba dəlinɔ nime koloma 'deni ndö ti kɔmɔ ki'di toda tileme ze rɔ kole 'ba Bɔko'ba mo.

²⁰ Wa pili 'ba dəlinɔ nime 'deni ŋgi töne bine rɔ a sari. Tine inza gɔ ako'dɔkɔ 'benni. Bɔko'ba na ko'dɔ tara.

²¹ Römöyi bo iteri tope lijɛ ŋgi yaga kada mɔtɔ di mi tedi rɔ atoli 'bɔki 'ba tölɛ nime 'dɔ lijɛ kedi ŋgi rɔ dɔ ŋgolö mi rɔ löbu ze 'ba kole abo ga.

²² Ze dikalike 'deni ŋbö kömö mi kada nime töne wa pili 'ba dəlinɔ nime edii kileri ŋgi kɔzɔ 'ja ame 'deni dɔ löyö ne tara.

²³ Tine wa 'ba dəlinɔ nime na dë ŋge kedi kileri, ze ma 'deni ti Nyi Kɔtɔ Laka rɔ dɔndende 'ba kpa közi ki'di abo mo nime dëdi dilerike gbii tara römöyi dëdi ke rɔ toda dɔmo ma 'dɔ Bɔko'ba ko'dɔ ze rɔ kole abo, kina 'dɔ bo kutɛ gɔ yida rɔze yaga di mi tölɛ.

²⁴ Römöyi ti kɔmɔ ki'di gɔmo na me bo kɔmɔ ze 'deni. Tine ma dëdi do'jake kinɛ mo ra 'deni ti kɔmɔze dëne dinzake kpe ti kɔmɔ ki'di gɔmo. Me ni yɛ na ti koloma ti kɔmɔ ki'di gɔ wa ame keddii ko'ja kinɛ mo ti kömöyi ne?

²⁵ Tine ɔdɔ ni keddii 'beyi ti kɔmɔ ki'di toda wa ma kinza ko'ja kinɛ mo dë gba nime, oda ti mi keddii.

²⁶ Kina me gbii kɔzɔ ame Nyi Kɔtɔ Laka kako 'deni tokɔnyi ze wa kinza tigo naga nime ne tara.

Gbagba ze mo dikalike dë gbii yø tumötu zi bo Boko'ba kɔzɔ ma bo ko'dokɔ. Tine bo Nyi Kɔtɔ Laka na rɔ bɔ kpéri gɔze kɔmɔ Boko'ba ti tileri ame nɔgɔ rɔ ma kinza kiya ne.

²⁷ Kina bo Boko'ba bɔ tikali mii dökii'dii pili ikali wa ame mii meri 'ba Nyi Kɔtɔ Laka gɔze ne 'deni. Römöyi kpéri nime Nyi Kɔtɔ Laka o'dɔ 'deni ko go ako'dokɔ abo 'ba Boko'ba gɔ kö'du ze 'ba bilaka abo ga.

Akɔ'ɔ 'Ba Boko'ba

²⁸ Dikalike 'deni Boko'ba édi ki'di a ma ko'dɔ rönni këdii pili rɔ ma laka zi ma kɔ'ɔ bo naga, lijé ame mo ga pili bo na kidéki 'deni ko gɔ akiteri abo ne.

²⁹ Lijé ame ga bo koza 'deni mɔlo ne omba bo oweli lijé 'deni 'beri yaga 'dɔ lijé këdii ko rɔ ma laka kɔzɔ 'ba kole abo tara. Römöyi 'dɔ kole abo na këdii ti rɔ kole dɔndende mii löngö lijé ma konzi naga nima pili.

³⁰ Kina me bo kidéki bilaka abo ga ma bo koweli yaga mo ga 'deni. Ame mo ga nɔgɔ bo kidéki ne bo i'di 'deni këdii yaga rɔ ma laka zi bo. Kina lijé ame mo ga bo ki'di 'deni këdii yaga rɔ ma laka zi bo ne na 'deni ti rɔ löbu abo.

³¹ Tine ame gɔ diyake tondo nati? Me ɔdɔ bo Boko'ba na këdii 'deni tize yé na kpe ti ka'da ze?

³² Boko'ba ota gɔ kole abo dë, bo oja nɔgɔ kako kòlè gɔ lende ze. Ne ma tara bo ti ki'di wa pili dë nɔgɔ zize ti bo kole mo?

³³ Yé na ti kɔ'bɔ ti'di mugu nii rɔ bilaka 'ba Boko'ba ame ga bo koweli abo 'deni ne. Bo Boko'ba mo na me ki'di abo ga 'deni këdii laka zi bo.

34 Yë na 'böwu 'dɔ kodɔ karama dɔmo? Kurisitö Yësu na me kölë 'deni koja di mï tölë kari 'deni tɔrɔ dɔ dörì Bɔko'ba, kina bo na me kari ko'dɔ kpéri 'deni gɔze zi Bɔko'ba.

35 Tine 'dɔ yë mɔtɔ na kɔ'bɔ kpe 'böwu toza ze yaga di mï akɔ'ɔ 'ba Kurisitö? 'Dɔ këdi gbo rɔ gomɔ ala lisa ala sëyi ala közï kasi ala leri 'ba bɔnjɔ ala tölë ni ti kulu na gbo 'dɔ koza ze yaga di yïmo?

36 Römoyi édi 'deni kɔzɔ ma tönë buku 'ba Bɔko'ba kiya ne ame kiya te, "Gɔ kɔ'du 'bï ñere, kina me këdi kupö ze 'deni ñgi rɔ kɔmɔ kada löbu nime pili. Ze 'deni ñgi kɔzɔ kamölö ma këdi kumu."

37 Tine ze na ti da'dake gomɔ naga nime pili ti tigɔ abo 'ba bɔ kɔ'ɔ ze mo nime.

38 Römoyi rɔ ma laka mikali ñgi, a ma kɔtɔ mɔtɔ inza kpe ma 'dɔ kɔ'bɔ tolɔ akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba nime yaga di zize, pele rɔ tölë ala dïdï ala malayika ala pele rɔ lijë tigɔ löbu ma mïtɔrɔ ni ala wa ma giri naga nime ala ma këdi kako ala tigɔ

39 ala wa ma mïtɔrɔ ala ma bëri bine. A mɔtɔ inza ñgi du te mï löngö lijë wa pili naga nime bo ko'ba ne ma 'dɔ kɔ'bɔ tolɔ akɔ'ɔ 'ba Bɔko'ba nime Yësu Kurisitö ñere ze ko'de 'deni ne yaga.

9

Bilaka 'Ba Bɔko'ba

1 Ame mëdï miya ne ñgi rɔ ma laka. Ma rɔ 'ba Kurisitö, mo'dɔ bëti dë. Nyï Kɔtɔ Laka ame kina yïmö ne na kileme 'deni

² ma ḥgī rō meri rō mbēmbē gönni lijē bilaka ma ga 'ba Yudayi. Lende 'benni lijē ma ḥgī rō 'bama di mī roma ma naga nime kpamo ḥ'c ḥgī zō kōdō mī dōkī'dī ma kulowö.

³ Gō kö'du 'benni miteri ḥgī miya te dēne 'dō Bōko'ba kusönö ma gbō ḥgī yaga minza kpe rō 'ba Kurisitö.

⁴ Römöyi lijē na rō kupö Yisarele ame mo ga Bōko'ba koza 'deni rō kole zi bo ne. Lijē na rō ame mo ga Bōko'ba kileme bi nzari 'ba bi kōpō abo zinni bo ko'dō lömu 'deni tinni, bo ki'di kö'du ki'di abo 'deni zinni. Lijē na rō bō kumötu bo rō ma kodərō mo tönë ga. Lijē na bo kulomu 'deni 'dō to'dō yeyi dönni.

⁵ Lijē na rō kupö ma kōdō kako di yi liŋgi ze mo tönë. Ma rō gō 'ba bilaka lesi Kurisitö ḥdō di mī dō kupö lijē. Akilēlu kēdī zi bo Bōko'ba löbu 'ba dō wa pili nime rō ḥburuŋburu. Amini.

⁶ Tine wa naga nime mēdi miya ne inza gō ame kiya 'deni te lömu 'ba Bōko'ba mo tönë ilikö 'deni rō yawa.

⁷ Römöyi dō kupö Yisarele pili na dē rō ma bo koza 'deni rō 'ba bo mo ga. Pele rō dō kupö Abarayama ga inza pili rō gōmo rō kole 'ba Bōko'ba. Römöyi Bōko'ba na kiya tönë bine zi Abarayama te, "Yisika na ti koja dō kupö yi yaga."

⁸ Om̄ba bine ileme ḥgī kole 'ba Abarayama ama ga köyö ḥge gō 'ba yida rō ne inza rō 'ba Bōko'ba. Tine ame mo ga köyö gō kpa bo Bōko'ba ne na rō 'ba bo ga rō kupö ma laka 'ba Abarayama mo ga.

⁹ Römöyi bo Bōko'ba ulömu 'deni mōlo kiya te,

"Mëdï mileki mako kabate kina Sara ti köyö kole ñgi."

10 Tine gëmo na dë ñge nima. Kole rïyö tönë ga Rebeka köyö ne 'bu mo ñge koto ame bo na rø 'bu ze löbu Yisika ne.

11-12 Tine Boko'ba iya molo zi Rebeka te, "Bö ma löbu mo ti koja laja zi ma titi mo." Lende nime Boko'ba iya 'deni te gba kota kinza köyö lijë dë, gbi gba kota kinza ma lijë ko'do otó mótó ma laka ala ma känyë. Bo iya 'deni molo tara 'do kileme bö ma bo koweli 'deni mo. Bo o'do te go ako'dokö abo 'do kileme yëyi abo ma këdi dö ma koto mo nima go dëkë abo, tine inza go a ma kole nima ko'do.

13 Ëdì 'deni kozö ma tönë kugu mi buku 'ba Boko'ba ne tara, ame kiya te, "Yakoba na m'o. Milagi 'deni di rø Esawu."

14 Ne tine wa'di na go diyake nati? Go diyake te Boko'ba na kirasi lende zi ma koto mo nima? Inza du te tara.

15 Römøyï bo iya zi Musa te, "Ma, ti mileme mi konjmi ma ti mi käyi ma zinni lijë ame ga migeli 'deni ne."

16 Om̄ba akoweli nime inza kpe go ako'do ala go ako'dokö ze 'ba bilaka lesi, tine 'deni ñge go mi käyi 'ba Boko'ba.

17 Römøyï mi buku 'ba Boko'ba iya 'deni tönë zi bö dölinç 'ba Ezipeto te, "Mo'do yi 'deni rø bö dölinç 'do mileme tigo dö kiteli ma tiyi. Kina 'do möyi ma kilëbi ti timo kote mi døyayi nime pili."

18 Go ako'dokö abo 'ba Boko'ba na me bo këdi ko'do abo mi käyi 'deni zi ame ga bo kigeli ne. Kina go ako'dokö abo na ma gbi bo këdi ki'di ama ga këdi yaga rø minyi.

Ya Ti Tigɔ

¹⁹ Tine mɔtɔga nii mɔtɔ ti kebe kiya zö te, “Ne ma këdi tara yo bo Bɔko'ba ëdi ko'ja bi ŋɔrɔ gba 'böwu di rɔ bilaka rɔ ma totondo ga? Yë na ti ka'da ako'dɔkɔ abo?”

²⁰ Ne nii bɔ pɔri ma, ti miya ziyi, “Ni yë na 'dɔ kileki dɔ lende tara zi Bɔko'ba? Kete ebe ra kititi bɔ ko'ba nii kiya te, ‘O'ba ma te go wa'di?’ ”

²¹ Bɔ la'ba mo na ko'ba ë'bëni kɔzɔ ma bo ko'dɔkɔ. Mɔtɔga di mii korɔ'bɔ konzɔ kɔtɔ nima na bo ko'ba kete ŋgi riyö, mɔtɔ rɔ kete 'ba wa ma kondi tine mɔtɔ rɔ 'ba wa ma yawa naga.

²² Kina gbii tara mii ako'dɔkɔ 'ba Bɔko'ba. Ya ti tigɔ abo nime bo ko'dɔkɔ pele tileme mo zi bilaka ne tine bo ogbɔ rɔ bo 'deni le töti liya zinni lijë ma bo këdi kote dönni ti ya abo mo töne ga.

²³ Kina mɔtɔ gbii rɔ löbu abo nime na bo ko'dɔkɔ tileme mɔri mo ame bo kɔdɔ 'deni doze ma rɔ a 'ba mii këyi abo mo ga ne. Ze ma bo kileño 'deni 'dɔ do'jake rɔ löbu abo mo töne ne.

²⁴ Römoyi ze na rɔ ma bo kïdëki 'deni mo ga. Tine bo idëki dë nge kɔtɔ di mii löngö Yudayi, gbii di mii löngö bɔ löwö ni.

²⁵ Kina kɔzɔ ma töne Bɔko'ba kiya mii akugu 'ba Oseye ne tara, ame kiya te, “Bilaka ame ga pele kinza rɔ 'bama ne ti mïdëki 'deni rɔ 'bama. Dɔ kupö ame ga pele mɔ'ɔ dë ne ti mïdëki 'deni rɔ ma mɔ'ɔ.

²⁶ Kina gbii bi kɔtɔ mo nima na töne kiya te, ‘Kpe ma 'bama ga na dë,’ tine ti kïdëki lijë 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba bɔ didi.”

²⁷ Kina gbii kɔzɔ ma töne bine Yesaya kiya te, “Yisarele nima konzi pele kulowö kɔzɔ yayi lida

'ba kpa mini löbu ne, kɔsɔ ma ndö te mo ga na
ŋge ti kɔmɔ.

²⁸ Römöyi bo ŋere Boko'ba ti kote todɔ karama
abo ŋgi welo dönni lịjɛ bilaka 'ba dɔyayi nime."

²⁹ Kina gbi kɔzɔ ma tönɛ bo Yesaya kiya mɔlo
bine ne tara, ame kiya te, "Ma kiya te bo Boko'ba
tigɔ dɔ kiteli kola kɔsɔ dɔ kupö ze ga dë, dène ze
'deni ŋgi kɔzɔ Sodomo ni ma ti Gomora."

³⁰ Tine ame gɔ diyake tondo nati? Dëmba tine
lịjɛ bɔ lōwō mo tönɛ ga koloma kinza rɔ bɔ toma
gɔ tedi rɔ ma laka kɔmɔ Boko'ba ne le'jete lịjɛ na
ki'di dönni gɔ lende abo kina lịjɛ na 'deni rɔ ma
laka kɔmɔ bo.

³¹ Tine lịjɛ Yisarele mo tönɛ ga kedi koma ga
gɔ 'benni tedi rɔ ma laka ti to'dɔ kö'du ki'di abo
ne ɔ'bɔ ga dë kpe to'ja mo.

³² Römöyi lịjɛ oma ŋgi tara kinza ma lịjɛ ki'di
dönni gɔ lende mo, lịjɛ oma ẽ'benni ŋge ti ako'dɔ
'benni. Kina döku mo tönɛ buku 'ba Boko'ba
kiya lende mo ne kokpe ndinni ŋgi.

³³ Ame tönɛ kiya roni gɔ kö'du 'ba Kurisitö te,
"Ongɔke te, müdeyi döku 'deni mi Yerosalema
tokpe ndinni lịjɛ bilaka. Döku ame 'dɔ koŋma
lịjɛ ne. Tine lịjɛ ame ga ki'di dönni 'deni gɔ lende
abo ne kö'du mo inza kaya kpe rönni."

10

Mötü 'Ba Polo Gɔ Yudayi

¹ Löndö ma ga, akiteri ame mi dök'i'di ma bine
ti mötu ma gönni lịjɛ Yudayi bilaka ma ga dëne
'dɔ kɔmɔ lịjɛ tɔ kpe yaga.

² Mikali ŋgi rɔ ma laka lịjɛ mìnni löbu gɔ
ndɔbɔ 'ba Boko'ba, tine akikali mo na kinza.

3 Kori 'ba lende laka abo 'ba Boko'ba lijë ikali dë yo, ma go dönni na za lijë kebe to'do mo. Kina njïjï kori 'ba 'do ti'di wa këdï rø ma laka kõmø Boko'ba mo tönë lijë ebe kola 'deni za yaga.

4 Römøyï kö'du ki'di u'bë kpëni 'deni pili rø Kurisítö 'dç ame ga ki'di dönni njïjï go lende abo ne na këdï ti rø ma laka kõmø Boko'ba.

5 Kina tönë 'dç Musa kiya bine go lende 'ba tëdï rø ma laka kõmø Boko'ba go toro kö'du ki'di ne. Ame bo kiya te, "Bø ame ko'dø kö'du ki'di naga nime ne ti kïdïdi njïjï yaga."

6 Tine ma kugu mï buku 'ba Boko'ba go tëdï rø ma laka kõmø bo go ti'di dø go lende abo mo na me te, "Nï, kinza kebe kiya dë ti miyï te, 'Yë na ti kari kõmø ñbö mïtørø to'de Kurisítö mo kako bëri bine?"

7 Yë na ti kôdø ñbö kari mï maliti toja Kurisítö mo kôdø yaga di mï tölë?" "

8 Kina ugu 'deni gbi iya te, "Nï mɔtɔ lende 'ba Boko'ba 'deni ñɔli te dø ñgilä yi, dø dɔnde'de yi, kina gbi 'deni mï dökü'di yi." Ombo gogo 'jø 'ba ti'di dø go lende 'ba Kurisítö mo tönë na ma duwöwö 'deni ziye ne.

9 Kina me ɔdɔ nï na njïjï kiya te ti kpëyi Kurisítö na rø ñere, ki'di döyi njïjï gɔmo Boko'ba oja bo 'deni yaga di mï tölé, ti kõmø yi njïjï.

10 Römøyï ɔdɔ ze di'dike dɔze njïjï gɔmo ti dökü'di kɔtɔ na ti ki'di ze njïjï rø ma laka kõmø Boko'ba. Kina ɔdɔ diyake njïjï yaga ti kpeze kina ti kõmø ze njïjï.

11 Mï buku 'ba Boko'ba iya 'deni te, "Lijë ame ga pili ki'di dönni 'deni go lende abo ne kö'du mo inza kaya kpe rönni."

12 Tine iya rönü 'deni zi bilaka pili. Römöyi le'jete gelî inza kpe mî löngö Yudayi ni ma ti bɔ lögö. Boko'ba na rɔ ɳere 'ba bilaka nime pili. Yëyi löbu abo nime 'deni pili rɔ ma koriya dɔ ame ga këdë kidëkì bo ne.

13 Kina tönë gbi kugu mî buku 'ba Boko'ba kiya te, "Lijë ame ga pili kidëkì bo ɳere Boko'ba tokonyi lijë ne, bo ti kɔmɔ ɳgi."

14 Tine ti lijë kidëkì bo totondo ɔdɔ lijë ki'di dönni dë gɔ lende abo? Kina ti lijë ki'di dönni gɔmo tondo ga ɔdɔ lijë kuwö lende abo dë? Kina ti lijë kuwö tondo mo ga ɔdɔ kuwöwö dë zinni?

15 Kina ti kuwöwö rönü tondo ga ɔdɔ koja bɔ laja dë? Kina tönë buku 'ba Boko'ba kiya bine te, "Tako 'ba bɔ ko'de laja laka naga nime ele te gɔ wa'di?"

16 Tine pele tara bilaka mo ga pili na dë 'böwu kuti gɔ lende mo. Römöyi Yesaya mo na tönë kiya te, "Nere, yë na ki'di dönii ra gɔ lende ze?"

17 Kina me ti'di dɔ gɔmo ako di mî tuwö lende mo. Tine tuwö mo ako di mî laja 'ba Boko'ba mo tönë kuwöwö ne.

18 Ne i'dike mititi te, "Lijë Yudayi mo ga na kuwö ma 'bënni dë?" Rɔ ma laka lijë uwö römöyi kɔzɔ ma tönë kugu mî buku 'ba Boko'ba bine kiya te, "Dönni lijë bɔ laja ma ga udu ɳgi kogba mî dɔlinɔ. Lende 'bënni ote mî dɔyayi nime ɳgi pili."

19 Kina i'dike mititi gbì te, "Tara ne lijë Yisarele ikali 'jɔ 'ba lende nime dë?" Musa na dɔgba kileme ma lijë kikali 'deni. Ame bo kiya tönë te Boko'ba iya te, "Ti mi'di miye ɳgi kombi rɔ bilaka ame ga kinza du rɔ ɔtɔ ne. Kina ti mi'di

lijë bɔ rumö naga nima koma kpeye gɔ ko'dɔke 'diri."

²⁰ Kina Yesaya na kilanja rɔ bo 'deni tönë kiya te, "Bɔko'ba iya te, 'Bilaka ame ga pele koma ma dë ne na za 'böwu ko'ja ma. Bilaka ame ga kidéki ma dë ne na za mileme rɔma 'deni teyi.'

²¹ Ma gɔ lende 'ba Yisarele na bo kiya tönë te, "Mɔrɔ 'deni ŋgi kada kösö dɔma rɔ yawa tidiéki lijë wa kinza kuwö dɔma bɔ lende kusé naga nime."

11

Kupö Yisarele Ma Laka

¹ Kina i'dike mititi te, "Bo Bɔko'ba ebe kilagi 'deni 'böwu yaga di rɔ bilaka abo mo tönë ga?" Inza du te tara. Ma gbagba ma mo nime rɔ Yisarele di mii kupö Abarayama, kpa gɔli 'ba Benyimona.

² Bɔko'ba ilagi dë du te yaga di rɔ bilaka abo ga ame bo koza 'deni mɔlo di bi tisaki mo ne. Ikalike ma tönë kugu mii buku 'ba Bɔko'ba ne dë? Ame Eliya koloma rɔ toma'jo rɔ bo zi Bɔko'ba rɔ wali rönni Yisarele kiya te,

³ "Nere, bilaka naga nime lijë ote dɔ bɔ kumë lende 'bi ga 'deni 'doyi yaga. Bi 'ba tonjma akumu 'bi ga lijë icaca dɔmo 'deni ŋgi 'doyi yaga. Ma na nge me kola ma 'deni kɔtɔ kpöki. Kina me lijë këdi 'deni rɔ toma gɔma 'dɔ tupö ma gbii yaga."

⁴ Tine Bɔko'ba ileki dɔmo 'deni tönë zi Eliya te, "Di mii löngö lijë nime mogba ma 'bama ga 'deni zö di yimo kuluku 'butë bi 'butë dɔmosowɔ (7,000) ame ga kinza kulömu kpënni dë zi akoro Bala ne."

5 Kina 'deni gbii tara mi kada nime tone, koɔɔ Yisarele ma ndö te mo ga edii ame Boko'ba koweli 'deni yaga go mi këyi abo.

6 Ne kina me oðo toweli mo këdi 'deni ñge go mi këyi, inza kpe nati go ndøbɔ̄ ko'dɔ̄. Römöyi oðo kinza tara mi këyi abo inza kpe nati go bi mo rɔ̄ mi këyi.

7 Tine go diya 'böwu tondo ga gɔmo nati? Wa mo tönë lijë Yisarele koloma rɔ̄ toma mo ne lijë ebe ko'ja dë 'böwu, tine ma Boko'ba koweli di mi lön̄gö lijë mo naga na ñge ko'ja. Tine ma 'bënni lijë ma laki mo naga nime minyi 'bënni 'deni ñgi koɔɔ ma tönë kugu mi buku 'ba Boko'ba kiya te,

8 "Bilaka naga nime, dɔ̄ ti dökü'di ma kinza ko'dɔ̄ ndøbɔ̄ na Boko'ba ki'di 'deni ñgi zinni, kina me 'deni ñbö kömö mi kada nime tone kömönni o'ja go bi dë, mbili nnii uwö lende dë gbi."

9 Kina me gbi tönë 'dɔ̄ Dawidi kiya te, "Ee, Boko'ba kodo karama tɔ̄ kpe dönni. Ñbele 'bënni nima kuyi rönni tɔ̄ kpe yaga zinni rɔ̄ ñgɔwo ko'ba lijë.

10 Kiyolu kömönni nima tɔ̄ kpe yaga kinza lijë ko'ja go bi ra. Odi gönni nima tɔ̄ ñburu lijë kö'bö tombi gomɔ̄ 'bënni ga nduwë rɔ̄ kɔmɔ̄ lëndö."

11 Kina i'dike mititi gbi te, "Me tönë lijë Yudayi koɔɔ yaga ne na kɔrɔ̄ ñgi rɔ̄ la'ba ma ñburu zinni?" Inza du te tara. Lende kirasi 'bënni na me ko'de konyi ñgi zi ma rɔ̄ bɔ̄ löwö ni. Römöyi 'dɔ̄ ki'di lijë Yudayi kuti gbi to'ja mo koɔɔ 'ba bɔ̄ löwö.

12 Ne kina me oðo lende kënyë 'bënni 'ba Yudayi mo tönë na këdi ko'de yëyì ma dɔ̄ kiteli

'deni mii dɔyayi, tɔcɔ yaga 'bënni na këdi ko'de yëyi ma dɔ kiteli 'deni zi bɔ lëwö tara tine, todɔ'bɔ lïjë Yudayi rɔ gɔmo mo, yëyi mo ti këdi ŋgi kulëwö tondo ga na te?

Kɔnyi 'Ba Bɔ Löwö

¹³ Mëdi miya ame 'deni ziye kpe ma rɔ bɔ lëwö ni. Kina kɔzɔ ame ma na 'deni rɔ bɔ laja ziye ne tara, ti moyo rɔma ti gɔ laja koja ma

¹⁴ go ki'di Yudayi ma 'beze mo tönë ga kebe kuti ti gɔmo, gɔ kɔmɔ mɔtɔ ga 'jaa yayi.

¹⁵ Me ɔdɔ bo Bɔko'ba kilagi di rönni na bo ko'dɔ pɔri ŋgi ti bilaka lesi pili, ɔdɔ bo kuti 'deni dönni lïjë Yudayi kada mɔtɔ yayi ti këdi ŋgi tondo? Om̄ba kina ti këdi ŋgi rɔ yëyi ma lëbu kɔzɔ tidiidü töku.

¹⁶ Kina kɔzɔ ame ɔdɔ dɔndende 'ba wa na kulömu 'deni zi Bɔko'ba, om̄ba kɔsɔ mo nima 'deni pili rɔ abo. Kina ɔdɔ kulömu ŋgira'da lïjë Yudayi mo na 'deni zi bo, om̄ba dɔŋgila mo ga 'deni pili rɔ abo.

¹⁷ Ngéri ma bo Bɔko'ba kidiyë mo tönë na me koke dɔndende ma kunzi mo ga 'deni yaga konzo 'ba ŋgéri 'ba mökö teyi. Kpe bɔ lëwö ni na 'deni rɔ dɔŋgila ma konzo mo naga 'dɔ këddike ti tigo dɔ kiteli 'ba ŋgira'da nime.

¹⁸ Tine kpe kinza kebe kudölïke lïjë dɔŋgila ma koke 'deni yaga mo naga nima dë. Kpe gɔ kebe kudölïke lïjë rɔ ma totondo? Yë na këdi kogbɔ ye kpe dɔŋgila, ŋgira'da na dë këdi kogbɔ ye?

¹⁹ Tine ma 'dɔ kiyake na te, "Oke dɔŋgila mo 'deni yaga 'dɔ konzo ma dɔmo."

20 Omba kina ŋgi te rɔ ma laka, tine oke lijë 'deni yaga gɔ lende kinza ti'di dɔ gɔmo 'benni. Ne ma 'beye Bɔko'ba onzo ye 'deni dɔmo gɔ ti'di dɔye gɔ lende abo. Kina kinza kolomake dë ti dɔ kombi, olomake ti tikere.

21 Me ɔdɔ lijë Yudayi ame mo ga rɔ dɔŋgila ma kötu timo mo ga na kɔ'ɔ rɔmo dë tara, ma komerike 'beye iyake te kpe na ti bo kɔ'ɔ rɔye tɛgɛ?

22 Bine do'jake 'deni ma mii këyi ti mii kata abo 'ba Bɔko'ba na tondo. Mii kata abo ŋgi kulowö rɔ ame ga ko'dɔ lende kënyë ne. Tine kpe mii këyi abo ŋge ziye ɔdɔ kö'böke mii kɔri mo. ɔdɔ kö'böke dë tara bo ti koke ye gbii yaga.

23 Kina ɔdɔ lijë Yudayi mo naga nima könyö dë ŋgi nduwë gɔ lende 'ba kinza ti'di dönni gɔ lende abo nime, bo ti konzo lijë ŋgi kileki teyi. Römöyi bo Bɔko'ba na ti tigɔ mo 'dɔ tonzo lijë kileki 'böwu teyi.

24 Me ɔdɔ kpe ma kötuke mökö naga na bo kebe koke 'deni konzo dɔ ŋgira'da ma kidiyë nima kinza rɔ ma kötu tiye mo ne, tonzo lijë dɔŋgila ma kötu timo naga nima kileki gɔ bi mo na ti konya dɔ bo?

Mi Këyi 'Ba Bɔko'ba

25 Kpe löndö ma ga, mo'dɔkɔ ziye kinza kolomake dë ŋgi kulowö ti meri mo te, ikalike wa 'deni rɔ dɔ kiteli. Tine 'jɔ 'ba wa ma rɔ ma kusu naga ti mileme 'deni ziye. Minyi nime inza kö'bö ŋburu tara. Inda'ba dɔ kapa Yisarele ma konzi 'deni ŋge timo ŋbö lijë bɔ löwö ma bo koweli 'deni naga kako pili zi bo Bɔko'ba.

²⁶ Kina 'dɔ kɔmɔ lịjɛ Yisarele pili ɲgi ti yaga kɔzɔ ma tönɛ kiya te, "Bɔ kędzi kako tɔmɔ wa di mii tölë ti kɔdɔ 'deni di mii Yerosalema. Bo na ti kona lende kényɛ 'deni 'doyi yaga di mii kupö Yakoba.

²⁷ Ma Bɔko'ba, ti mo'dɔ lömu ma nime tinni ɔdɔ mombi lende kényɛ 'benni 'deni yaga."

²⁸ Kina me Bɔko'ba 'deni rɔ ya ti lịjɛ Yudayi go kokɔnyi ye kpe bɔ lōwō römøyi lịjɛ ma 'benni i'di dönni dë go laja laka abo. Tine 'bu nni lōbu ga na rɔ ma bo koweli mo kina me akɔ'ɔ abo gba gönni.

²⁹ Römøyi ɔdɔ bo Bɔko'ba koweli abo 'deni to'dɔ yeyi dɔmo bo uyii yimo dë.

³⁰ Tine kpe ma 'beye bɔ lōwō, tönɛ pa bine uwöke dɔ bo dë. Kina me ma le'jete kpe na ko'jake mii keyi abo 'ba Bɔko'ba 'deni römøyi lịjɛ Yudayi mo ga ebe kuwō dɔ bo dë kpe.

³¹ Ma le'jete lịjɛ ebe kuwō dɔ bo dë kpe römøyi go lịjɛ ko'ja mii keyi kɔtɔ nima ko'jake ne gbii nati.

³² Römøyi Bɔko'ba na me kodɔ kpa bilaka 'deni pili me kuwō dɔ bo dë 'dɔ bo na ko'dɔ mii keyi abo 'jaa zinni pili.

³³ Ongɔke ti yayi. Yeyi ti akikali abo 'ba Bɔko'ba na ɲgi rɔ dɔ kiteli. Bɔtɔ mɔtɔ ɔ'bɔ dë tiyëti go burë ko'dɔ abo ala kɔ'bɔ tiyari go ndɔbɔ ko'dɔ abo.

³⁴ Kina kɔzɔ ma tönɛ kugu mii buku 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, "Yë na ti kɔ'bɔ tikali meri 'ba dɔ Bɔko'ba? Yë na ti kɔ'bɔ ti'di lende zi bo?

³⁵ Yë na ki'di wa ra zi bo kiteri 'böwu 'dɔ bo kopi bi mo teyi?"

³⁶ Wa pili bo na me ko'ba. Wa pili naga nime bo

na me ki'di 'də këdï kina 'də këdï zi bo. Rə löbu këdï ti zi bo Bəko'ba rə ɳburunjburu. Amini.

12

Loma Ma Laka

¹ Kina me 'deni ti ziye kpe löndö ma ga, moma'jo rəma ziye gə mī këyi 'ba Bəko'ba nime zize ne. I'dike rəye këdï kətə laka rə kpa közï zi Bəko'ba 'də loma 'be kiyeyi dökü'di bo. Ame kina rə mötu ma laka ziye to'də mo zi bo.

² Kinza ki'dike rəye dë ɳgi këdï yaga kəzə wa 'ba dəlinç nime. I'dike Bəko'ba kuyi ye yaga mī meri la'ja. Römøyi 'də kikalike ako'dəkə 'ba Bəko'ba gə lende ko'də 'be pili kiyeyi dökü'di bo.

³ Mi'di ame 'deni ziye pili te ti mī këyi nime bo ki'di 'deni zö ne. Ni mötə kinza komeri röyi dë kiya te ni na 'deni ɳgi kulowö laka rə də kiteli. Tine ma laka mo oloma le këyi mī meri 'bi. Laka 'bi 'ba bə mötə na rə ti'di döyi gə lende 'ba Yēsu Kurisitö kəzə ame Bəko'ba ki'di 'deni ziyi ne.

⁴ Römøyi kəzə ame mī yida rə kətə kapa 'ba yida rə ɳgi ɳbañi ti ndəbə mo ga pili rə 'beri'beri ne,

⁵ kina gbii tara ze pele rə ma konzi nime mī rə kodo'bə ti Kurisitö ze pili rə yida rə kətə. Kina rə goze nime pili rə kətəkətə, ze kapa 'ba yida rə kətə ze nime na.

⁶ Kina Bəko'ba i'di kpa közï 'deni zize pili rə 'beri'beri gə mī këyi abo. Kina do'dəke ndəbə mo ti. Mötə o'də ti ma 'beyi ma ki'di 'deni ziyi mo. ɔdə kpa közï 'beyi 'ba bə mötə këdï rə tumë lende, o'də ti gə ma bo ki'di 'deni ziyi ki'di döyi gəmo mo nima.

7 Ədə ma 'beyi kədə rə ndəbə mii kanisa mo, o'də ti. Ne ədə kədə rə akiyandi, iyandi ti.

8 Ala ədə kədə rə toçə mii kəddi, oçə ti. Ni ame kədə ki'di ma 'beyi rə aki'di zi bə lisa ni ne i'di ti, ti mii kətə. Ala ədə ma 'beyi kədə rə közə kakpa mo ogbə röyi laka teyi. Ne ədə ma 'beyi kədə rə to'də mii koñmi o'də ti, ti lənə mo.

Ako'c Ma Laka

9 I'dike ako'c 'be kədə ti, ti döki'di kətə. O'jike lende kənyę. Lende laka na kinda'bake kitigə.

10 ɔ'ke röye rə gə röye kozə löndö kətə mii Kurisitö. Kpe, ö'böke ti ŋburu kitigə mii toro röye rə gə röye.

11 Inda'bake ndəbə kitigə kinza nii mötə ko'də tükəpi dë. Tine ogbəke röye laka toja laja zi ŋere Kurisitö.

12 Kina iliyake ti mii kəmə ki'di 'be gə yeyi abo 'ba Bəko'ba. Mi gomo 'be ga pili olomake ti mii kəddi ŋburu ti mötu ko'də.

13 Okonyike löndö ame ga rə leri ne ti wa ma kəddike timo. I'dike liŋç 'be ga kpamo kədə ŋburu yaga rə gbönjö zi bə löwö.

14 Ya ame ga ko'də közə kasi ziye ne ititike Bəko'ba ko'də yeyi dəmo. Yeyi na kititike bo gomo bo ko'də dönni kinza kititike bo dë tusönüñ.

15 Olomake rə lənə ti ya ame ga rə lənə ne. Uduke kətə ti ame ga kədə kudu ne.

16 Kinza ko'dəke geli dë mii löngö ye. Kinza ko'dəke də kombi dë. Ilekike röye liya bəri toja laja rə gə röye. Kinza ko'də röyi dë kulowö kiya te nii na rə bə lende kikali.

17 Kinza kebe kilekike dō lende kënyë dë ti lende kënyë. I'dike ako'dō 'be këdī rō ame bilaka pili kuti gëmo ne.

18 Ogbō röyi ti'di lende këyï na 'dō këdī mī löjgö yi ma ti bilaka ma laki pili.

19 Kpe ame ga mɔ'ɔ ye ne, kinza kebeke dë topi dökolo. Ola zi bo Boko'ba 'dō bo ko'dō gɔ ya abo. Römöyi mī buku abo 'ba Boko'ba bo iya 'deni te, "Ma na ti mopi dökolo. Monda nima ma na ti mileki dɔmo."

20 Kina gbii kɔzɔ ma tönë kugu ne tara, "ɔdɔ ko'ja bɔ ya 'bii këdī rō 'bö i'di akonyo teyi. ɔdɔ ko'ja bo këdī rō koda mini i'di mini zi bo. Römöyi ti to'dō mo kɔzɔ a nime te na ti ko'de dō kulu'buti zi bo."

21 Ni kinza kola röyi dë zi lende kënyë ka'da yi. Tine a'da lende kënyë yaga ti lende laka ko'dō 'bii.

13

Tuwö Dō Turu

1 Kina ti kpe rō gɔye pili uwöke dō turu 'ba mī dɔyayi 'be. Römöyi közï kakpa 'ba wa pili ako di zi Boko'ba. Kina me közï kakpa nime le'jete mī dɔyayi 'be ne bo na ki'di.

2 Bɔ ame kilagi tuwö dō turu ne, ndose 'ba Boko'ba na bo kilagi 'deni. Kina bɔtɔ ame ko'dō tara ne ti ko'de karama 'ba Boko'ba ɔngi timo dönii.

3 Römöyi bilaka ame ga rō bɔ lende laka na dë këdī kere bɔ dönni ga, tine bɔ lende kënyë na këdī kere.

Ni o'dokə 'də döki'di yi kö'bö ŋburu rə ma köpu di zi bə közī kakpa? Ne ədə ko'dokə dē, o'də wa ma laka 'də mii bo këyi röyi.

⁴ Römøyi bo na 'deni rə bə laja 'ba Bəko'ba bine tokənyi yi. Ne ədə nü kikali röyi 'deni rə bə kirasi lende kinza ki'di dömbəli yi kolədə dē römøyi turu nima ki'di də bo ne i'di dē rə ma sari. Ndəbə abo na rə todə ya 'ba Bəko'ba də bə lende kirasi.

⁵ Kina me nü mətə ziyi tuwö də turu, tine inza ŋge gə ame 'də kəmə timo di kpa ya 'ba Bəko'ba ne, o'də gə këdi rə lende laka ziyi.

⁶ Gə kö'du mo na gbi ki'di këddi kopike awada ne römøyi lijé turu na 'deni rə bə laja abo 'ba Bəko'ba mii ndəbə nime.

⁷ Kina opike wali 'ba goye ga ti pili yaga zinni rə gə dəkomali awada pili ti lende koro ti rə koyo mo.

ɔ'c Lëpi Yi

⁸ Kinza kolake wali 'ba a mətə dē këdi goye, tine 'də wali 'ba akə'c na ŋge ki'dike këdi goye. Römøyi nü ame ko'c lëpi yi mətə ne, kö'du ki'di abo 'ba Bəko'ba na me 'deni gbi pili ko'də.

⁹ Römøyi kö'du ki'di iya 'deni tönë bine te, "Kinza ko'də yeri dē. Kinza ko'də röyi dē rə bə közī roma. Kinza ko'də 'böögö dē. Kinza ko'də mii kombi dē." Kina kö'du ki'di naga nime ti mətə ga pili ɔrə 'deni də ame kiya te, "ɔ'c bilaka lesi lëpi yi mətə gbi kozo ame ko'c yida röyi ne tara."

¹⁰ Akə'c i'di kirasi lende dē zi lëpi mətə, om̄ba kina kote go kö'du ki'di pili 'ba Bəko'ba.

¹¹ Kina o'doke ti te römøyi ikalike 'deni kada mo na yala. Kada 'ba tongə bi yaga di bi 'ba tö'dö na me kömö 'deni. Römøyi ma le'jete kada

abo 'ba tɔmɔ ze mo tönë 'deni ŋɔli rɔze di rɔ ma tönë gba bine di'dike dɔze gɔmo ne.

¹² Korɔndo ያዲ kote röni yaga giri nime kada na 'deni ŋɔli tize. Kina i'di du'duke ako'dɔ 'ba bi kölu ti yaga mökö dusuke rɔ jama 'ba ya 'ba mi kada na rɔze.

¹³ Kina di'dike rɔze ti këdi yaga laka rɔ bilaka 'ba mi kada. Kinza di'dike rɔze dë këdi rɔ 'ba ndörö tuwë layi rɔ dɔ közi kényë, to'dɔ yeri, to'dɔ 'diri ala mi kombi.

¹⁴ Tine jama 'ba ya 'ba ŋere Yësu Kurisitö na kinda'bake, kolake go lende kényë 'ba yida rɔ yaga ti ako'dɔko mo ga.

14

Kinza Kilende Dë Rɔ Bɔtɔ

¹ Kpe kinza ko'dɔke kowasa dë ti bilaka ame ga kitigo dë gba laka mi ti'di dönni go lende 'ba Kurisitö ne. Tine o'deke lijë kako mi löngö ye.

² Römöyi 'ba bɔ mɔtɔ ti'di dɔ bo go lende 'ba Kurisitö i'di bo ŋgi konyo wa pili rɔ gɔmo. Tine ma 'ba bɔ mɔtɔ ame bo kitigo dë gba laka yimo ne i'di bo ŋgi ŋge konyo ma 'ba bo rɔ möku.

³ Kina kinza bɔ ma konyo mo nima kebe dë tudölì bɔ ma koro tonyo mo nima. Kina kinza bɔ ma koro mo nima kebe dë tilende rɔ bɔ ma konyo 'deni mo nima römöyi Bɔko'ba uti 'deni dönni kpaki rɔ 'ba bo ga.

⁴ Ni yë na kebe ŋgi tilende rɔ bɔ laja 'ba bɔ mɔtɔ tara? Löbu abo na ŋge këdi kiya laka ti kényë 'ba ndɔbɔ abo. Kina ti bo ko'dɔ ŋgi laka römöyi Kurisitö löbu ze mo o'bɔ ŋgi 'dɔ ti'di bo ko'dɔ tara.

5 Bɔ mɔtɔ omeri 'ba bo t̄égé kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na koro kulöwö rɔ dɔ kiteli di dɔ mɔtɔ. Tine bɔ mɔtɔ omeri ma 'ba bo t̄égé kada pili rɔ gɔmo rɔ ma koriya. Ne ma laka mo n̄i mɔtɔ 'beyi mo nima i'di lende mo kɔdɔ laka m̄i döy়ি.

6 Bɔ ama komeri lende 'ba kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na ŋgi kulöwö ne, bo o'dɔ 'deni toro Kurisitö ŋere ze timo. Kina bɔ ama konyo ma 'ba bo dɔkomali wa 'doyi rɔ gɔmo ne o'dɔ 'deni gb̄i toro Kurisitö ŋere ze timo römøyi bo ileki yee'di mo ŋgi zi Bɔko'ba. Kina bɔ ame koro tonyo wa mɔtɔ ga ne, o'dɔ 'deni gb̄i toro Kurisitö ŋere ze timo kina bo kileki yee'di mo ŋgi zi Bɔko'ba.

7 Römøyi ma kɔtɔ mɔtɔ di m̄i löngö ze nime bine oloma d̄e ŋge toro gbagba bo ala tölē go toro gbagba bo.

8 Tine odo dolomake bine, loma ze pili toro bo Kurisitö ŋere ze. Kina odo döléke, ti döléke toro bo. Kina me odo ze döléke ala dolomake, ze pili rɔ 'ba bo 'ba Kurisitö ŋere ze.

9 Gɔ kö'du mo na me 'dɔ ki'di Kurisitö kako kólé bine kɔdɔ yaga di m̄i tölē ne 'dɔ bo këd̄i rɔ ŋere zi bɔ loma ni gb̄i ti töku ni.

10 Tine n̄i éddi kilende rɔ löndö yi mɔtɔ go wa'di? Ni mɔtɔ mo éddi kudöli löndö yi mɔtɔ go wa'di? Ze nime pili dëdi dari dɔrɔke kɔmɔ küt̄i 'ba buré 'ba Bɔko'ba.

11 Römøyi ugu 'deni ame töné bo ŋere Bɔko'ba kiya te, "Kɔzɔ didi ma, rɔ go bilaka lesi pili ti kolodɔ ŋgi béri kɔmɔ ma. Kina ti lijé kuti ŋgi kiya te ma na rɔ Bɔko'ba."

12 Kina rɔ gɔze nime pili mɔtɔ n̄i na ti kiyeti go lende ti ako'dɔ 'bi zi Bɔko'ba.

Kinza Kirasi Mi Meri 'Ba Bɔtɔ Dë

13 Kina ti, i'dike dolake gɔ tilende rɔ lëpi ze ga yaga. Ma laka mo kinza debe duruwöke a 'ba la'ba dë këdi yaga mii kɔri zi lëpi ze mɔtɔ ga ame këdi ki'di lëpi yi kila'ba nɔgi mii lende kënyë ne.

14 Gɔ ame ma 'deni rɔ akɔtɔ ti Yēsu Kurisitö ne mikali nɔgi akonyo mɔtɔ inza ame ki'di bilaka rɔ ti'da kɔmɔ Bɔko'ba. Ne odo ni bɔ mo na komeri ë'bii kiya te a mɔtɔ nima ti ki'di yi këdi rɔ ti'da, ti ko'dɔ rɔni nɔgi tara ziyyi.

15 Kina me odo wa ame këddi konyo ne kebe ko'dɔ lëpi yi mɔtɔ dë kpe kele ombo ni inza ë'bii kpe natì mii kɔri 'ba akɔ'. Tine ni kinza ki'di wa ame këddi konyo ne dë kebe kirasi ma kɔtɔ ame Kurisitö kölë 'deni bine gɔ lende mo ne.

16 Kinza kebe ki'di wa ame koza 'deni yaga ziyyi rɔ ma laka ne dë kinda nɔgi rɔ lende kënyë zi lëpi yi mɔtɔ.

17 Römoyi tëdi mii nere löbu 'ba Bɔko'ba inza gɔ wa ma këddi konyo ala kuwë, tine nge gɔ ame Nyi Kɔtɔ Laka ki'di yi 'deni laka kɔmɔ Bɔko'ba toloma mii lende këyi ti lɔŋɔ.

18 Bo ame koja laja nɔgi zi Kurisitö kɔzɔ a nime te ne na rɔ ma Bɔko'ba ko'dɔkɔ kina bilaka lesi kuti gbii gɔmo.

19 Kina di'dike kɔmɔze ti gɔ wa ame ga këdi ko'de lende këyi gbii ti tigɔ zi lëpi ze ga ne.

20 Kina kinza kebe kirasike ndɔbɔ 'ba Bɔko'ba dë nɔgi yaga gɔ lende 'ba akonyo. Wa pili rɔ gɔmo rɔ ma kele rɔ akonyo. Tine odo ni mɔtɔ kebe ki'di lëpi yi mɔtɔ kebe kila'ba di mìnii gɔ wa ma këddi konyo, na rɔ ma kënyë mo.

21 Tine ma laka mo a mɔtɔ ame këdi ki'di löndö yi mɔtɔ kila'ba di mìnii ne, kinza ko'dɔ dë lipo odo

këdï pele rɔ tonyo yida ala tuwë layi ni pili ti a mɔtɔ ga.

²² Meri 'bï nima këddi timo go lende 'ba akonyo naga nime ne, i'di këdï ñge mï löngö ye kpe ti bo Bɔko'ba. Ni ame kodɔrɔ bici lende dë röyi go wa ma kikali kinza rɔ ma laka ne na ti yëyi.

²³ Tine ni ame konyo wa ma döyi rɔ ma kilikö gomo nima Bɔko'ba ti kodɔ karama mo ñgi döyi römöyi o'dɔ dë du mï ti'di döyi go lende abo. Wa ame ga pili këddi ko'dɔ kinza ki'di döyi dë gomo këdï rɔ lende 'ba Bɔko'ba ne, 'doyi rɔ gɔmo rɔ lende kényé.

15

Omeri Lende 'Ba Lépi Yi

¹ Ze ma ditigɔke 'deni mï ti'di dɔze go lende 'ba Kurisitö mo naga nime, ma laka mo zize 'dɔ tombi gomo 'ba ya ma kinza ti tigo naga. Tine kinza ze dö'boke dë ñge tiyeyi döki'di ze.

² Ni mɔtɔ ziyyi tomeri lende 'ba lépi yi 'dɔ ko'dɔ rɔ wa ame go këdï rɔ ma kiyeyi döki'di bo kiyeddi mï bo ne.

³ Römøyi Kurisitö tönë bine ne döki'di bo na dë bo kiyeyi. Kina kɔzɔ ma tönë kugu bine mï buku 'ba Bɔko'ba ne tara, ame kiya te, "Ti'ja mo tönë kit'i ja yi Bɔko'ba timo ne ileki 'deni pili rɔma."

⁴ Wa pili naga nime kugu mï buku 'ba Bɔko'ba ne, ugu 'deni tiyandi ze timo 'dɔ dëdike ti kɔmɔ ki'di liya ti mï këddi gomo.

⁵ Bo Bɔko'ba bɔ dɔ loma liya ti mï këddi ki'di ye tɔ kpe ko'dɔke kɔzɔ 'ba Yësu Kurisitö kolomake ti meri kɔtɔ mï löngö ye.

⁶ Kina 'də kpe pili kıléluke Boko'ba 'ba Yēsu Kurisitö ḥere ze ame gbii rə 'bu bo ne ti pili rə gɔye ti birə kɔtə.

⁷ Kina ti kpe o'dəke lëpi ye mətə ga gbii laka kɔzə löndö, kɔzə ma Kurisitö ko'də ye tara 'də ma konzi kılélue Boko'ba ti gɔmo.

⁸ Miya ziye, Kurisitö ileki rə bo 'deni rə bə laja zi Yudayi tileme mo zinni Boko'ba ti ko'də yēyi zi ma kɔdə ḥgi di mi yi lïngi 'bënni mo nima gɔ lömu mo tönə bo ko'də 'deni zinni,

⁹ kina gbii 'də ma rə bə löwö mo ga kılélue Boko'ba ti gɔ mi këyii abo nime kɔzo ma tönə kugu mi buku 'ba Boko'ba bine kiya te, "Kina ti, ti mılélue yi ḥgi mi lön̄gö bə löwö ni. Ti moba ḥgala mo ḥgi mılélue möyi yi."

¹⁰ Kina gbii ti ma tönə kiya te, "Kpe ma rə bə löwö ni iliyake ti kɔtə tinni lïjë bilaka abo ga 'ba Boko'ba."

¹¹ Mɔtɔ na gbii kiya te, "Kpe bə löwö pili iléluke bo ḥere Boko'ba. Kpe bilaka 'ba dəlinjɔ pili iléluke bo."

¹² Kina tönə Yesaya kiya gbii bine te, "Kupö Yisayi ti kɔdə 'deni, ti ki'di bo ḥgi këdii rə bə də bə löwö ni. Lijë ti këdii ḥgi ti kɔmɔ ki'di gɔ yēyi abo."

¹³ Boko'ba bə də kɔmɔ ki'di gɔ mi këyii abo mo nime ki'di ye tə kpe kiliyake këddike lɔ ti lɔŋɔ mi ti'di dɔye gɔmo. Kina 'də kɔmɔ ki'di 'be gɔmo koto tiyöbu ti nduwë ti tigɔ 'ba Nyi Kɔtɔ Laka.

Rɔ Koyo 'Ba Polo

¹⁴ Löndö ma ga, ma di zö bine kpe indake ḥgi lɔ ti lende laka ti dɔkomali akitali, këddike 'deni tiyandi lëpi ye mətə ga gbii.

¹⁵ Tine mii akugu nime moja kpama 'deni mbowa ziye mii wa tönë ga bine ne kinza kudölu di döye. Moja kpama 'deni tara gɔ mii këyi tönë Boko'ba ko'dɔ 'deni zö

¹⁶ ki'di ma rɔ bɔ laja 'ba Yësu Kurisitö ziye kpe bɔ lëwö ne. Mii tuwöwö laja 'ba Kurisitö nime ma 'deni ŋgi kɔzɔ bɔ akumu 'ba Boko'ba 'dɔ mo'de ye bɔ lëwö zi bo rɔ kpa közï ma laka ma bo kuti dɔmo kulömu 'deni ti Nyi Kotɔ Laka.

¹⁷ Kina kɔzɔ ame ma 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurisitö ne, ti moyo rɔma ŋgi gɔ ndɔbɔ ma mo'dɔ zi Boko'ba.

¹⁸ Tine ma minza milanja rɔma tilende gɔ wa ame ga Kurisitö ko'bɔ'bi dë tö ne, gɔ ki'di bɔ lëwö tuwö dɔ Boko'ba. Bo o'dɔ 'deni ti lende kiya gbii ti ako'dɔ ma

¹⁹ gbii ti tigɔ 'ba Nyi Kotɔ Laka mii gɔ kotɔ ma konzi. Mi lingere ma nime kisaki mɔlo di Yerosalema ŋbö kömö Iloriko ne, laja laka 'ba Kurisitö na muwöwö 'deni pili teyi.

²⁰ Akiteri ma nduwë tuwöwö laja 'ba Kurisitö nime mii gɔ bi ame ga lëbii mo kömö dë gba teyi ne. Römoyi kinza mebe mo'ba ma 'bama ra dɔ gbɔndɔ kujë 'ba bɔ mɔtɔ.

²¹ Kina kɔzɔ ma tönë mii buku 'ba Boko'ba kiya te, "Lijë ame ga kiya lende abo dë zinni ne ti ko'ja ŋgi. Kina lijë ame ga kuwö dë ne ti kikali ŋgi."

Teri 'Ba Polo Gɔ Tari Romo

²² Gɔ kɔ'du mo na me këdi kota ma 'deni nduwë mii konzi kinza tömö ziye yayi ne.

²³ Tine le'jete ndɔbɔ ma mii kapa gɔ bi mɔtɔ naga nime bine mote 'deni. Kina kɔzɔ ame miteri

'deni kulöwö 'dɔ tari ziye yayi kɔmɔ kɔɔ mo konzi ne,

²⁴ miteri 'dɔ to'ja ye mii tari ma Sepaniya. Kina 'dɔ kpe na ki'dike ma 'jaa gɔ kɔri di yayi ɔdɔ moloma 'deni ŋgi mbowa miliya rɔma tiye laka.

²⁵ Tine ma giri nime mèdi gba mari Yerosalema toto a 'ba kɔnyi zi bilaka 'ba Boko'ba ama ga yayi ne.

²⁶ Römoyi kanisa ma mii Makedoniya ti ma Giriki bine omeri lende 'ba bɔ lisa ma mii lɔnjö bilaka 'ba Boko'ba ma mii Yerosalema 'deni kina me lijë koja kpa közi 'dɔ toto mo zinni.

²⁷ Lijë na ŋgi kiteri ë'bënni to'dɔ mo. Tine rɔ ma laka èdji ŋgi rɔ wali zinni topi mo tara römoyi lijë bɔ löwö ni o'ja yeyi 'ba Boko'ba 'deni di zi Yudayi. Kina ma laka mo na ŋgi zinni lijë ma rɔ bɔ löwö tokɔnyi Yudayi tara ti wa ma lijë këdi timo.

²⁸ Tine ɔdɔ mote ndɔbɔ nime 'deni mi'di kpa közi nime 'deni zinni, ti mudö kebe ziye yayi mala nduwë Sepaniya.

²⁹ Kina mikali ŋgi tömö ma ziye yayi ti këdi ŋgi lɔ ti yeyi 'ba Kurisitö.

³⁰ Kpe löndö ma ga, kɔzɔ ame ze 'deni rɔ akɔtɔ mii ŋere ze Yesu Kurisitö ne, moma'jo rɔma ziye, odɔ'bɔke rɔye kɔtɔ tö mii mötu ko'dɔ gɔma, mii akɔ'c 'ba Nyi Kɔtɔ Laka.

³¹ Umötuke gɔma 'dɔ Boko'ba kokɔnyi ma kitata ma di zi ma kinza ki'di dönni dë gɔ lende abo ga di mii dɔyayi 'ba Yudayi ne. Kina gbi gɔ bo ki'di bilaka abo ga ma mii Yerosalema kogba kpa közi nime mèdi moto ne ti mii këyi.

³² Kina gɔ mako ti ziye lɔ ti lɔŋɔ kina ɔdɔ këdɔ
ŋgi rɔ ako'dɔkɔ abo 'ba Bɔko'ba gɔ mindawo
rɔma titi mbowa ziye yayi.

³³ Bɔko'ba bɔ lende këyɔ koloma tɔ kpe kɔtɔ
tiye pili. Amini.

16

Akumötö 'Ba Pɔlo

¹ Ma na me mëdɔ moja lëmii ze Poyibe kari
ziye. Lɔko na rɔ bɔ ndɔbɔ 'ba kanisa ma mii
Kengoriya.

² Inda'bake nii laka rɔ 'ba Kurisitö nere ze, kpe
bilaka 'ba Bɔko'ba okɔnyike nii ti wa ma lɔko
ko'dɔkɔ di ziye. Römoyi lɔko o'dɔ kɔnyi 'deni
zi ma konzi gbii ti gbagba ma.

³ Umötöke Purisikila ni ti Akowila bɔ ndɔbɔ
lëpi ma ga mii Yësu Kurisitö.

⁴ Lijë na tönë kilanya rönnii gɔ lende ma ame
ma na dë ŋge kɔtɔ mëdɔ mileki yëe'di mo zënnii,
tine rɔ gɔ bilaka 'ba kanisa pili ma rɔ bɔ lëwö
mo ga ne.

⁵ Kina umötöke bilaka 'ba kanisa ame ga pili
këdɔ kɔtɔ kpënnii bi mötu liŋɔ 'bënnii ne.

Umötöke Epaneto ame mo'ɔ kulöwö ne. Bo na
rɔ dɔndende 'ba bilaka ma ki'di dönnii gɔ lende
'ba Kurisitö dɔgba di mii dɔyayi 'ba Asiya.

⁶ Umötöke Mariya. Lɔko ma ko'dɔ ndɔbɔ
kulöwö ziye mo tönë.

⁷ Umötöke Andonika ni ti Yuninya, lijë ma rɔ
wado ma mo tönë ga koloma ga tö mii maboso
ne. Lijë na rɔ ma kilebi kulöwö di mii löngö bɔ
laja 'ba Kurisitö kina lijë na gbii ki'di dönnii gɔ
lende 'ba Kurisitö dɔgba di zö.

⁸ Umötöke Ambolato ame rō 'ba Kurisitö mō'č
bo kulowö ne.

⁹ Umötöke Orobano lëpi ze mī ndobö 'ba
Kurisitö. Kina umötöke Sitakiso ame mō'č
kulowö ne gbi.

¹⁰ Umötöke Apele, bo ame kilagi toga kpa bo go
Kurisitö ne. Umötöke bilaka liñö 'ba Aritobolo
ga.

¹¹ Umötöke wado ma Erodiyona. Umötöke
bilaka 'ba ñere Kurisitö ame ga liñö 'ba Narokiso
ne.

¹² Umötöke Turupïna ni ti Turupösa, lijë ma
ko'dō ndobö 'ba ñere Kurisitö mo naga tönë ne,
gbii ti Perosisi ame mō'č kulowö ko'dō ndobö 'ba
ñere Kurisitö kulowö ne.

¹³ Umötöke Rupusa, bo ame ñgi rō ma laka
rō 'ba ñere Kurisitö ne. Kina umötöke ma bo
gbii, loko ma tönë ko'dō ma ñgi kulowö kozö kole
'benni ne.

¹⁴ Umötöke Asunuritö ni ti Pelegono ti Erome
ti Pataroba ti Eroma ti löndö ame ga tinni ne.

¹⁵ Umötöke Pilologo ni ti Yuliya gbii ti Nerewo
ni ti lëmii bo ti Olomba ti bilaka 'ba Boko'ba ame
ga pili këdï koloma tinni ne.

¹⁶ Umötöke röye rō go röye ti közï rïyö. Kanisa
'ba Kurisitö ame ga pili bine ne umötö ye pili.

Ndose Ma Nyburuñburu

¹⁷ Löndö ma ga, moma'jo röma ziye, i'dike
kömöye kandi laka di zi lijë bilaka naga nima
këdï kiyandi a móto to ne ga 'beri di go ma
kiyandi ye timo lijë këdï ko'de rō koza mī kanisa
ki'di ya móto ga kocö yaga di mī kori 'ba Boko'ba.
Kinza kodo'böke döye dë tinni.

18 Römöyi lijë ama ga tara ne inza kpe rɔ toja laja 'ba Kurisitö njere ze, a 'ba gɔ kömönni na lijë këdi ē'benni rɔ to'dɔ mo. Lende koŋmi 'benni nima lijë këdi kinene ne na lijë ku'bölü ma kinza ŋgi lipo ti lende ɔtɔ naga ŋgi timo.

19 Ne ma 'beye läbï 'be ame kpe ti dökü'dü kɔtɔ mii laja nime ne, ma konzi pili uwö 'deni. Gɔ kö'du mo na ma 'deni ŋgi ti mii këyï gɔ lende 'be. Tine mo'dokɔ ye gɔ këddike ti akikali mii lende laka, tine lipo tara rɔ rumö zi lende kënyë.

20 Kina ti bo Boko'ba bɔ lende këyï kiyanjmi Satani ŋgi yaga ku'du bëri bi ndiye.

Lende këyï 'ba Yësu njere ze koloma tiye.

21 Timatiyo bɔ ndɔbɔ lëpi ma umötö ye pili. Wado ma ga Lukiyö ni ti Yasona ti Sosipata umötö ye gbi pili.

22 (Ma Terotiyo bɔ ma ki'di tugu waraga mo nime ne, mumötö ye pili mii möyi njere Kurisitö.)

23-24 Gayo bɔ ma, ma Pølo mëdëi moloma linjɔ mo bilaka 'ba kanisa këdi kotɔtɔ kpënni bi mötu linjɔ abo ne umötö ye pili. Eraseto bɔ kikeki yamo 'ba turu ma mii gawo mo nime umötö ye. Löndö ze Korato umötö ye gbi pili.

25 Dilekike yëë'dü ti zi bo Boko'ba ame tigo abo ki'di ye 'deni körke kitigɔ mii ti'di dɔye gɔ laja laka 'ba Yësu Kurisitö mo tönë muwöwö ziye ne. Ame kina ŋgi ko rɔ laja mo tönë pa rɔ ma kusu kɔmɔ kɔɔ mo konzi ne, kina me kileme 'deni 'jaa nati yaga.

26 Ileme 'deni yaga bi kɔpɔ ti akugu 'ba bɔ kumë lende 'ba Boko'ba ga. Kina bo Boko'ba ma rɔ ŋburuŋburu mo tönë na me ki'di kö'du mo

'deni zi bilaka 'ba dɔyayi nime pili tikali mo gɔ
lijé ki'di dönni gɔmo ko'dɔ pili.

²⁷ Rɔ lɔbu këdi zi bo Bɔko'ba ame bo na kɔtɔ
kpökï rɔ bɔ akikali ne nduwë rɔ ŋburunjburu ti
møyi Yësu Kurisitö. Amini.

Jur M ödö

**Jur Modo: Ndose K ö d ö Laka, Buku 'ba Tisaki ni T ö d ö
to Lömu La'ja 'Ba Y è s u Kurisítö Nere Ze New
Testament+**

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Jur M ödö

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025
4cdbc69b-5207-55d8-8df2-e743cba8dc07